1942 július 7 kedd

DEBRECZEN

XIX. évfolyam 150. sz. KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ Ára: 12 fillér

Kasza csendül

és omlik a rend immár a debreceni határban és szép sorjában állanak a keresztek duzzadó, pirosló, krisztus-arcu búzaszemekkel. Elértük tehát ezt is, elértük és több reménységgel nézzük a holnapot, mely olyan sok titkot rejt magában.

Talán soha nem vártuk ennyi hittel az aratást, mint ezen a nyáron.

Talán soha nem is volt annyi okunk a várakozásra, mint éppen ezekben a napokban, amikor a kenyérgond minden más gondot túlszárnyalt.

A magyarnak mindig ünnep volt az aratás hónapja teljes egészében.

Valóságos szertartás volt életünkben mindig az a néhány hét, mely az elvetett magból ismét kenyeret teremtett szegény és gazdag asztalára. Nos, mert ezen a téren igazán nincs különbség a palota lakója és a kunyhó elesett szegény népe között. A mindennapi kenyeret imádkozta mindig mindenki ebben az országban, olyan mélységes meggyőződéssel, ahogy csak az élethez ragaszkodó tud kifejezést adni gondolatainak.

A magyar róna egyetlen kincse a kenyérmag.

Akár búza, akár rozs, mindegy, mert egyik foszlós fehér kalácsot, másik barna, erőt hintő kenyeret ad. Erre a kenyérre olyan szükségünk van, mint a levegőre. Ezek a nehéz idők ismét megtanították a magyart arra, hogy a kenyér az a csoda, melyet nem pótolhat semmi a kerek égen, világon. Ha kenyér nincs, akkor semmi sincs. Ha a kenyér ott barnul az asztalunkon, inycsiklandó édes illatával, minden gondunk alább száll és mindjárt szebbnek látjuk az életet és a világon mindazt, ami körülvesz bennünket.

Az utolsó hetek igen próbára tették az ország népét.

Elsősorban a föld népét, mely a kenyeren keresztül termi az új életet s ha elegendő kenyere nincsen, minden bánata csordultig telítl meg a lelkét. Nemcsak mi, de Európa kenyerének sorsa áll, vagy bukik most a magyar aratás sikerével. Minden szemre nélkülözhetetlenül szükség van, minden morzsára olyan szemmel nézünk, mint a legdrágább kincsre.

Mi mindig megtudtuk becsülni a kenyeret. Mi hittük mindig, hogy itt a legszükségesebb mindig meg kell, hogy legyen. Mi vallottuk, hogy a magyar föld minden nehéz körülmények dacára is, terem mindig annyit, hogy a szűkös mindennapit mindenki számára megtermi.

Megtermi a föld, az ember pedig becsülje meg.

Tisztelettel és szeretettel úgy, ahogy a szántóvető ember nézi, becsüli és tiszteli a búzaszemet, amikor tenyerébe veszi.

Nincs ebben az országban hajlék ma, ahol ne gondolnának az aranyló magyar búzatengerekre, ahol hajló ütemes muzsikára emlékeztető hajlással vágják a rendet, szedik a markot és rakják a keresztet. Mindenütt egy gondolat mindenütt egy az imádság: a mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma!

Szeretettel és nagy, nagy reménykedésekkel nézünk a magyar búzamezők felé és tele vagyunk áhítatos imádsággal, mert hisszük, hogy ennek az imádságnak is része van abban, hogy újra csendül a kasza, omlik a rend és égő kemencék mélyére dudorodó, mosolygó kenyerek kerülnek.

Szemünkben új remények csillanak meg, remények, melyek hirdetik, hogy ott, ahol az Isten a gazda és az ember örök hite veti barázdákba a magot, ott nem szabad kicsinyhitűnek és kételkedőknek lenni, mert ime, újra kenyér mosolyog a magyar tűzhelyek felé, a magyar aggok és gyermekek, honvédek és polgárok teste új táplálék szent kincsével várhatja a telet.

Imádságos, áhítatos szent magyar érzéssel nézünk a közeli, távoli nagy búzamezők felé és kérjük, hogy adjon a Mindenható további áldást a mi aratásunkra, cséplésünkre, kenyérsütésünkre....!

Rommel új csapaterősítésekkel támad az öt napja tomboló elalameini csatában

Megsemmisülés előtt a Dontól nyugatra bekerített szovjet harci csapatok, a németek széles arcvonalon elérték a Don folyót — Kiadták az első amerikai hadijelentést az európai frontról — Japán teljesen elzárta a világtól Csangkaisek Kínáját, melynek több, mint kétmillió ember a vesztesége

Heves harcok a finn arcvonalon, nagy légitámadások a Szuezi csatorna ellen

Az iraki miniszterelnök drámai kiáltványa Egyiptomhoz

A KELETI ARCVONALON

és Egyiptomban fokozódó erővel tartanak a harcok és a jelek szerint olyan óriási méretű küzdelmek alakulnak ki, hogy befolyásuk döntő lehet a háború kimenetelére. A német hadijelentés szerint a szovjet minden erejét megfeszítve küzd, hogy a Don-folyón két helyen is áttört erőket lefogja és elejét vegye a nagy átkaroló mozdulatnak, melynek eredménye az oroszoknak egy 300 kilométeres katlanba szorítása lenne. A német hídfők ellen a páncélosok tömegét és repülők seregét indították, a 300 kilométeres áttörési szakaszon, ahol a magyar honvédek is vitézül küzdenek, a szovjet ellentámadásokat indított, de eredménytelenül. Az előretörést nem sikerült megállítani. A német hídfőket támadó nagy szovjet páncélos erőket német zuhanóbombázók verték szét, igen nagy veszteséget okozva. A legnagyobb harcok a keleti arcvonalon Voronyezs környékén tombolnak. Oreltől északra, Rzsev környékén, Kurszk és Charkovból induló erők vonalán kemény küzdelemben szorítják hátrább a szovjet erőit. A német repülők tevékenységére, a harcok nagyságára jellemző, hogy vasárnap 135 szovjet gépet semmisítettek meg.

Míg a csata tombol az egyre mélyebben hatoló ívben a Charkov—Kurszk-vonalon, addig a krimi félszigeten elcsendesült a küzdelem. Szebasztopol erődrendszerének elfoglalásával és a menekülő erők megsemmisítésével már most szilárdan német kézben van a Krim-félsziget, melynek jelentősége a Kaukázus szempontjából igen fontos, de kihat eleste nemcsak a keleti arcvonalra, melynek véghástyája volt, hanem az egyiptomi harcokra is.

AZ ELALAMEINI CSATA

már negyedik napja tart. Közöltük már, hogy Rommel előretörésével egyidőben indultak az angol tartalékseregek Palesztinából, Szíriából és a közeli egyiptomi erődövekből, hogy az egyiptomi „zöld kaput" védő elalameini erődöket tartsák, vagy legalább is addig akadályul szolgáljanak a német páncélosoknak, míg esetleg a Nílus-delta vonalat megrakják seregekkel. A versenyfutás, melyről írtunk, azzal végződött, hogy Rommel páncélos előcsapatai és az angol tartalékok találkoztak az elalameini erődöknél, melyeknek birtokáért gyilkos küzdelem tombol napok óta. Az erősítéseket mindkét oldalon sietve küldik az arcvonalra. A Generál Grat típusú nehéz amerikai tankokat vetik harcba az angolok s nagyobb légi erőt is vontak össze a vonal védelmére.

Az elalameini erődöket azért nevezik „zöld kapunak", mert azon túl már folyómedrek vannak, vége a sivatagnak és közeledik a zöld, a termékeny terület. Ennek a termékeny és igen sűrűn lakott területnek a védelmére mindent megtesznek most az angolok. Amerikai és angol búvárhajókat csoportosítottak Szicília partjai közelében. Nagyobb számú légi erőket rendeltek a Földközi-tengernek erre a kényes pontjára, hogy akadályozzák a tengely csapatok utánpótlását. Az kétségtelen, hogy a gyors előretöréssel sok hadianyagot szerzett meg Rommel, de az utánpótlási vonala is nagyon megnyult, az angoloké pedig, hátrálva Egyiptom felé megrövidült. Az utánpótlástól igen sok függ és Rommel haditerve ezt sem hagyta figyelmen kívül.

A NÉMET ELŐRETÖRÉS

Egyiptom földjén repülőtámaszpontokhoz juttatta a tengely erőit és már lehetővé tették, hogy Szuez és Port Said hadifontosságú pontjait támadják. A német és olasz jelentések már beszámolnak sikeres bombatámadásokról. Jelentik, hogy megszakadt a vasútvonul Port Said és Kairó között. Kairó még nem kapott bombákat, csak röpcédulákat. A nyugalanság nagy Egyiptomban, mert attól tartanak, hogy az angolok a burmai példa alapján a „felégetett föld elvét" fogják alkalmazni. Erre következtetnek abból is, hogy az angolok az egyiptomi kormány kérésére sem jelentették ki, hogy nyílt városnak tekintik Kairót.

A VILÁG MÁS HELYEIN

folyó harcokról nincs sok jelentenivaló, egyedül az jelent kiemelkedőbb eseményt, hogy a japánoknak sikerült teljesen elvágni a külvilágtól Csungking-Kínát.

AZ ALEXANDRIA ELŐTTI UTOLSÓ VÉDELMI ÁLLÁSBAN

Berlin, július 6. (MTI): Krause, a véderőfőparancsnokságához beosztott alezredesnek, a Német TI katonai munkatársának heti jelentése katonai helyről a következőképen hangzik: Megindult a német támadás Charkov és a kurszki-szakaszon, 300 kilométeres szélességben. A Donecet a német csapatok átlépték Szebasztopolnál, ahonnan elértek a Dont. Charkovtól és Kurszktól keletre a támadó harcok még nem fejeződtek be, sikereik azonban már most is rendkívül nagyok. Még a hét folyamán a keleti arcvonal valamennyi szakaszán, így Charkov és a kurszki szakaszon Rzsevnél és a Volchov mentén, diadalmasan haladtak előre; a német fegyverek az arcvonal legdélibb pontján minden idők hadi történetének legragyogóbb diadalát vívták ki. Szebasztopol elestével megszünt a jobbszárny állandóan lappangó fenyegetése és a bolsevisták a Fekete-tenger legfontosabb hadikikötőjét és támaszpontját veszítik el, végül pedig megnyílnak a tengely hajói számára a krimi vizeken levő hajózási útvonalak. Az utóbbi idők óriási anyagveszteségei pótlást követelnek. Az északi fok a Spitzbergák és Murmanszk közötti tengerrész fontos hadszintérré vált. Ezen a tengerrészen vezet az egyetlen tengeri út a demokrata fegyverszállító kikötőkből az anyaghiányban szenvedő szovjet felé. A német tengeri és légierők azonban itt is teljesen készen, résen állanak. Az ellenséges hajókaravánnak Murmanszk felé még hosszabb utat kell megtenni, s a német repülők és német búvárnaszá-

FONTOS TUDNIVALÓK

A petróleumszelvények beváltása.

A cukorigénylő gyümölcstermelők jelentkezési sorrendje.

A kenyérgabonajegyek átvétele.

A vámőrlés- és vámdíjak megállapítása.

TÓKÉS FOTO
•PÜSPÖKI PALOTA•

Uj helyiségben vagyunk
József kir. herceg u. 11.
Víg mozi oldalon
Csillag testvérek

dók tengerészei szívósak és mindent elszántan hárítanak el. Afrikában Rommel vezértábornagy tovább folytatta győzelmi menetét. Tobruk elfoglalása után 11 nap alatt állandó üldöző harcban 540 kilométert tett meg és elérte az el alameini állásokat. A britek most itt fejtenek ki elsőizben makacs ellenállást. Azonban minden ellenállás ellenére sikerült a német csapatoknak betörniök ebbe az Alexandria előtti utolsó védelmi állásba is. Jelenleg még keményharcok folynak és a harcok eredménye még nem állapitható meg.

Berlin, július 6. Illetékes német helyről közlik: Mint berlini katonai körökben hírlik, a Murmanszk felé tartó hajókaravánt német harci erők sikeresen támadták. Közelebbi részleteket még csak a keddi napra várnak.

ÉLES SZOVJET BÍRÁLAT AZ ANGOL HADVEZETÉSRŐL

Genf, július 6. (Német TI.) Mint Newyorkból jelentik, a Don felé irányuló német előretörés miatt a Szovjet-Unióban, amennyire ez még egyáltalán lehetséges, elég élesen bírálják az angol hadvezetést. Amerikai jelentések szerint Moszkvában bár üdvözlik a Churchill elleni bizalmatlansági indítvány elutasítását, mégsem csinálnak titkot abból, hogy ilyen parlamenti sikerekkel semmiképpen sem könnyítenek a szovjet hadsereg helyzetén. Mint Schapiere amerikai sajtótudósító Moszkvából jelenti, az alsóház ülésének eredménye teljesen háttérbe szorul a brit csapatoknak Észak-Afrikában elszenvedett nagyarányú veresége mellett, amelynek következményét a szovjet arcvonalra irányuló szállítások tekintetében Moszkvában nagy aggodalommal várják. Az amerikai tudósító jelentése szerint a szovjet sajtó nem közölhette az angol képviselők bírálatát, amint hogy eddig nem vehetett tudomást az északafrikai brit vereség méreteiről sem. A szovjet közvéleményt alapjában véve azonban sem az alsóházi ülés eredménye, sem Tobruk eleste nem érdekli — írja az amerikai tudósító. A továbbiakban a legnagyobb érdeklődésnek előterében egyedül az a kérdés áll, hogy mikor kerül sor a második arcvonalra és hol létesítik azt?

TORPEDÓTÁMADÁS SVÉD HAJÓ ELLEN

Stockholm, július 6. (Német TI.) A Svéd Távirati Iroda jelentése szerint tegnap torpedótámadást intéztek egy svéd hajó ellen. Hétfőn reggel egy ellenséges búvárnaszád torpedót lőtt ki egy svéd kisérő hajóra, amely Landsort és Jacvringe között svéd vizeken tartózkodott. A torpedó célját elhibázta és partba csapódva felrobbant. Egy svéd hadihajó vizibombákat dobott le a tengeralattjáróra. (MTI.)

A HÁBORUS ESEMÉNYEK KÖZÉPPONTJÁBAN

írja az MTI katonai tudósítója a kelet-európai arcvonalon, még pedig Rzsevtől Orelen és Kurszkon át egészen a Fekete tengerig húzódó vonalon megindult újabb sorozatos csaták állanak. E háború két új fegyvernemet, a légihadierő és a páncélos fegyvernem ereje a csatáknak még sajátságosabb jelleget ad, mint az előző év csatáinak. A támadó hadseregcsoport jelenleg olyan támadó lökésre indult, amelynek a korszerű fegyverekben rejlő ütőereje, hevessége és kiterjesztése nem enged összehasonlítást a korábbi hasonló nagyarányú hadivállalkozásokkal. Az eredmény nem is maradt el. A német és szövetséges hadseregek széles arcvonalon elérték a Dont. A szovjeten nem segített semmiféle ellenállás. A Donec, illetve Oszkol és a Don között megsemmisülésük előtt állanak azok az ellenséges kötelékek, amelyek nem tudtak elmenekülni az átkaroló acél szörnyetegek elől. A német légierőt rendkivül erősen vetették harcba. A Kursk környékén támadás céljából összevont szovjet páncélosok tetemes része már megsemmisült, a német hadvezetés mindazonáltal újabb páncélos összeütközésekkel számol rövid időn belül. A tartalékok úgylátszik a német arcvonalon óriásiak. A támadási szakasz mentén mindenütt vadonatúj páncélosok láthatók, sűrű alakulatokban, melyek még egyáltalában nem kerültek harcbavetésre. Észak-Afrikában Rommel úgylátszik új harcmodort alkalmaz az el-alameini állások ellen. Először nyilvánvalóan látni akarja, hogy Auchinleck tulajdonképpen milyen nagy tömegeket vethet még küzdelembe hogy azután szilárdan kézben tartsa a döntést a rákövetkező harcokban. E szándékában kitűnő támogatásra talált felderítő repülőkötelékeiben. Tobruktól az elalamenini állásokig a német és olasz kötelékek hosszú, forró sivatagi utat tettek meg. Ez az út azonban rövidebb mint az, amely Szíriától s Palesztinától El Alameinig vezet. Mivel Rommel mindig a csata folyásának megfelelően dönt, a közeli napokban még nem várhatók újabb fejlemények, legfeljebb ha Auchinleck úgy érzi, hogy a német tábornagy szándékainak megállapítására a merő védekezésből úgynevezett tapogatódzó támadásba kell átmennie.

(MTI).

HADIJELENTÉSEK

A szovjet elleni arcvonal

A keleti fronton megsemmisülés előtt állanak a Dontól nyugatra bekerített orosz csapatok

Berlin, július 6. A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német TI-nek. A védőerő főparancsnoksága közli: A keleti arcvonal déli szakaszán tervszerűen folynak a hadműveletek. A Dontól nyugatra bekerített erős ellenséges harci csoportok a megsemmisülés előtt állanak. A szovjet páncélosoktól támogatott, ismételt tehermentesítő támadásai összeomlottak. A légierő nagy erőkkel támogatta a hadműveleteket és súlyos támadásokat intézett az útvonalakon és vasútvonalakon folyó ellenséges után pótlás és közlekedés ellen. Orcitől észak ra nagyobb ellenséges erők igen sok páncélos és repülő kötelék támogatásával támadásra indultak. Az ellenséget részben ellentámadással — nagy vérveszteségeket okozva, visszavertük. — Igen sok ellenséges páncélost megsemmisítettünk. A harcok még folyamatban vannak. Rzsev környékén folytattuk támadásunkat.

A keleti arcvonalon a vasárnap folyamán német vadászok heves légiharcban 127 ellenséges gépet lőttek le, míg a német veszteség csak három gép volt.

97 ezer fogoly, nagy zsákmány a szebasztopoli csatában

A foglyok között van Novikov szovjet tábornok is

Berlin, július 6. (Interia.) Német csapatok a keleti arcvonal több helyén kikényszerítették az átkelést a Donfolyón és hídfőket alkottak. **Több bekerített ellenséges harci csoport megsemmisülés előtt áll. A szebasztopoli csatában a legújabb megállapítások szerint összesen 97.000 foglyot ejtettek és 467 löveget, 26 páncélost, 824 géppuskát, 785 gránátvetőt, 87 páncélos elhárítót és 69 légelhárító ágyút zsákmányoltak, vagy semmisítettek meg. A foglyok között van Novikov szovjet tábornok is.** A szebasztopoli diadalmas harcok során a német és román csapatok 3597 különböző erődöt és erődítményt foglaltak el. Az utászcsapatok összesen 137.000 aknát távolítottak el. (MTI.)

A német légierő 135 szovjet gépet lőtt le vasárnap

Berlin, július 6. Mint a Német Távirati Iroda katonai helyről értesül, a német légi hadierő vasárnap a bolsevista légi erő elleni harcban jelentős sikereket ért el. **A szovjet 135 repülőgépet veszített, köztük 127-et légi harcokban, ötöt pedig légelhárító ágyúk lőttek le. Három szovjet gép a földön semmisült meg. Négy német gép nem tért vissza támaszpontjára.** (MTI.)

Német légitámadás a Spitzbergák környékén

Az Északi Fok és a Spitzbergák között német légi és tengerészeti erők eredményes támadást hajtottak végre, amelyet a vasárnapi német hadijelentés már megemlített. A Német Távirati Iroda katonai részről még a következő részletekről értesül. A tengeralattjárók, amelyek egyebek között elsüllyesztettek egy páncélos harckocsikkal megrakott tízezertonnás tehergőzöst, megfigyelték, hogy a hajókíséretéhez tartozó hajók közül még három nagyobb egység elsüllyedt. A támadás színhelye a Medve szigettől északra volt, közvetlenül a sarkvidéki jéghatár alatt. Ebből a hajókíséretből tehát már együttvéve kilenc hajót süllyesztettek el. (MTI)

Az egyiptomi harctéren

német és olasz légierők bombázták Alexandria, Szuez és Port Said kikötőberendezéseit, a Földközi tengeren el süllyesztettek egy ötezer tonnás gőzöst

Róma, július 6. (Stefani): Az olasz főhadiszállás 769 sz. jelentése: Az egyiptomi harctéren gépesített erők folytattak tevékenységet. Mindkét fél tüzérsége hevesen tüzelt. Az ellenfél páncélos osztagait mindenütt és hirtelen visszavertük. A tengely légialakulatai géppuskatüzzel szétszórtak több ellenséges osztagot és jármű oszlopot. Nagyszámú páncélkocsi kigyulladt, illetve súlyosan megrongálódott. Több légi összecsapásban 12 ellenséges gépet lőttünk le. Az olasz légierők egységei bombázták Alexandria, Szuez és Port Said kikötőberendezéseit. Nappali vállalkozásaink következtében négy repülőgépünk eltünt. Megerősítést nyert, hogy egy ötezer tonnás gőzös, amelyről előző közleményünkben jelentettünk, a Földközi tengeren megtorpedóztuk és elsüllyesztettük. Lentini közelében egy angol gépről tegnap néhány bombát dobtak le. Nincs sem áldozat, sem anyagi kár. Málta szigetén bombázóink eredményes támadást intéztek Nicabai repülőtér ellen. A német vadászrepülők egy vállalkozás során megsemmisítettek egy Spitfire repülőgépet.

A Führer főhadiszállásáról jelentik: Egyiptomban tovább folynak a harcok az el-alameini állásoknál. A légierők bombázták Alexandria és Port Said kikötőberendezéseit és brit páncélosok és gépkocsi összevonások ellen intéztek támadást. Málta szigetén német harci repülőgépek nappali és éjszakai támadásaik során nagyobb tüzeket okoztak La Venezia repülőterének berendezésében. (MTI).

Illetékes német helyről közlik: Stone tábornok, aki az egyiptomi brit főhadiszálláson teljesít szolgálatot, a sajtó előtt kijelentette, hogy a brit hadsereg Egyiptom minden talpalattnyi földjét védelmezni fogja és minden egyiptomi városból megerősített állást szándékszik csinálni. Hozzátette, ha Rommelnek sikerül benyomulnia Egyiptom termékeny részeibe, ott már csak romokat fog találni. Német politikai körökben hangoztatják, hogy ez a brit kijelentés megerősíti azt az értesítést, hgy az angolok vonakodnak Kairót nyilt várossá nyilvánítani. Most már nem kétséges, hogy a brit csapatok Egyiptomban a felégetett föld módszerét akarják alkalmezni, akár csak Kelet-Ázsiában. Éppen ezért különös figyelemmel veszik tudomásul Stone tábornok kijelentéseit, mivel azok már most megcáfolhatatlanul megállapítják a felelősséget a későbbi esetleges pusztításokért. (MTI)

Kairó nem nyilt város

Amsterdam, július 6. (Német TI.) A batáviai rádió vasárnap délután jelentette, hogy az egyiptomi brit csapatok főparancsnoksága és a kairói brit nagykövet elutasította Nahas pasa egyiptomi miniszterelnöknek azt a kérését, hogy Kairót nyilt várossá nyilvánítsák.

Heves légiharcok a finn arcvonalon

Helsinki, július 6. (Német TI.) A hétfői finn hadijelentés a következőképpen hangzik:

A szárazföldi arcvonalon a szokásos tüzérségi és járőrtevékenység volt. Lövegeink, aknavetőink és páncélos elhárító ágyúink főleg a keleti arcvonal déli részén ellenséges állásokat vettek eredményesen tűz alá. Az Uhtua arcvonalon egy erődtüz több mint 300 ellenséges aknát robbantott fel.

Tengerészeti harci erők és parti tüzérségünk ellenséges hadihajókat lőttek, amelyek Kronstadt öblében hajóztak. A Yhinmackinál levő ellenséges ütegek tüze partjaink ellen irányult, noha különösebb kárt nem okozott.

A Ladoga-tó keleti partján parti tüzérségünk ellenséges hajókat futamított meg, amelyek megpróbálták lőni partjainkat. Egy kisebb ellenséges különítményt, amely gumicsónakokon partraszállt, teljesen megsemmisítettünk.

Légi erőinknél vasárnap hét légi harc volt, ebből hat az Aunus-földszoros és a Ladoga-tó felett, egy pedig a finn tengeröböl felett. Ezekben a harcokban három ellenséges harci repülőgépet, egy felderítő repülőgépet és egy zuhanóbombázót teljes bizonysággal megállapithatóan lelőttünk, míg két gépet súlyosan megrongáltunk. Légvédelmünk ezenkivül az Aunus-földszoros fölött lelőtt egy zuhanóbombázót, úgyhogy az ellenség a vasárnapi nap folyamán hat repülőgépet veszített. Saját veszteségünk nem volt jelentős. (MTI.)

Az USA bizalmatlan angol hadvezetéssel szemben

Lisszabon, július 6. (MTI) A News Chronicle július 3-i száma newyorki tudósítást közöl arról, hogy Churchill kijelentése, amely szerint a libiai harctéren az angol hadsereg kezdetben emberben és anyagban fölényben volt, Amerikában különféle kétségeket támasztott az angol hadvezetőség képességei dolgában. Az angolok ne lepődjenek meg — folytatta a tudósítás, ha az amerikaiak azt fogják kivánni, hogy a jövőben amerikai tábornokokra és hadvezetőkre bizzák a fontosabb hadműveleteket.

Róma, (NTI) Az Etna vasárnap is mét működésbe lépett és nagymennyiségü lávát és hamut hányt ki. (MTI)

Apolló filmszínház
MA UTOLJÁRA:
Házasság adagolva
Holnap, szerdától
Csak 16 éven felülieknek!
Leányok egymás között
Francia társadalmi erkölcsrajz.

Vígszínház mozgó
Ma 5, 7, 9 órakor először az izgalmas, szórakoztató magyar film:
Hat hét boldogság
A legérdekesebb bünügyi történet!
Főszereplők: Kiss Ferenc, Tolnay Klári, Szilassy.

„Az angol erőszak bilincseit rázd le"

Az iraki miniszterelnök drámai kiáltványa Egyiptomhoz

Berlin, július 6. (Német Tl.) Az iraki miniszterelnök a következő kiáltványt intézte az egyiptomiakhoz: Te Egyiptom! Jól ismered az angol elnyomás siralmát és borzalmát, amely immár 60 éve nehezedik rád, amelyet szívós és dicsőséges küzdelemmel kell viselned, hogy lerázd és szétrobbantsd az erőszak igáját és bilincsét. A britek először mint barátok és szabadítók léptek fel országunkkal szemben, később azonban a legelkeseredettebb ellenséggé és legszörnyűbb elnyomókká váltak. Az angolok kiszívták a népek vérét és olyan szavakkal, mint demokrácia, emberiesség, igazságosság, stb. áltatták őket, ahelyett szabadságot, függetlenséget és igazságot adtak volna nekik. Ezután a következőket mondotta: Ha a sors úgy akarta, hogy az angolok Egyiptomban lépjenek először arab földre, úgy a sors azt is akarja, hogy ezt az országot hagyják el először. Egyiptom fiai! Olyan alkalom áll előttetek, amely soha nem ismétlődik meg. Ez az utolsó szaka a szabadságharcnak és első szikrája a győzelemnek és szabadságnak. Egyiptom és a többi arab ország nem egyedül áll szembe az ellenséggel. Azon a napon, amikor Németország és Olaszország közzétették Egyiptom függetlenségéről szóló történelmi okmányt és az egész világ előtt ünnepélyesen biztosították Egyiptom szabadságát és szuverenitását, a legnagyobb örömömre szolgál, hogy egyiptomi testvéreimmel közölhetem azt a szilárd meggyőződésemet, hogy a tengelyhatalmak valamennyi arab nemzet iránt jóakarattal vannak.

Az Európában harcoló amerikai hadsereg első jelentése

London, július 6. Az európai hadszíntérre kiküldött amerikai hadsereg főhadiszállása vasárnap tette közzé első hadijelentését. A jelentés beszámol amerikai repülők részvételéről egy holland megszállt terület ellen intézett légitámadásban.

Légitámadás a Szuezi csatorna ellen

Ankara, július 6. (NST): Beérkezett jelentések arról számolnak be, hogy a tengely légihaderő erős kötelékei támadást intéztek a Szuezi csatorna ellen. Hír szerint támadás következtében megszakadt a kairói—portsaidi vasútvonal. A csatornán át vezető vasútforgalmat Kantaránál be kellett szüntetni.

Az egyiptomi rendőrséget a brit katonai rendőrség felügyelete alá helyezték. Kairóban és különböző egyiptomi városokban a rendőrséghez brit tisztviselőket osztottak be.

Japán nem tűri India álfüggetlenségét

Tokió, július 6. (Stefani) Az Asahi vezércikkben fordul a hindu nép vezetőihez. Leszögezi, hogy Indiának teljes és tökéletes függetlenségre kell törekednie. Ha India hagyja, hogy belebonyolódjék a viszályba, nagyszerű alkalmat mulasztana el, hogy felszabadítsa magát az idegen uralom alól. Japán nem engedi meg, hogy India beérje egy álfüggetlenséggel, — teszi hozzá a lap — éppen ezért hadai készen állnak, hogy küzzék India földjéről az angolokat és amerikaiakat. A hindu vezetőkre tartozik tehát, — mondja az Asahi vezércikke befejezésül, — hogy valóságérzettel vizsgálják felül a helyzetet és érdekeiknek megfelelően cselekedjenek. — (MTI)

Katon, július 6. (OFI) A japán légierők július 4-én és 5-én roppant heves légitámadást intéztek a Honan tartományban lévő hengyangi és longlingi kínai-amerikai repülőterek ellen.

Sangháj, július 6 (NST) Csungkingból ideérkező jelentések szerint a Monsunesőzések lehetetlenné teszik a hadműveleteket a Szalvin folyónál. Jelenleg a Yümnan-tartománybeli folyókon még tutajokkal sem lehet átkelni.

Megállapították a vámőrlési díjakat

Kizárólag pénzben szedhetők a díjak

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A közellátási miniszter rendeletileg állapította meg a búza, kétszeres és rozs után *kizárólag pénzben szedhető vámőrlési és vámdarálási díjakat.* A vámőrlési díj mindhárom kenyérgabonánál 100 kg-ként egységesen 3.30 pengő, darálásnál pedig egységesen 100 kg-ként 2.60 pengő készpenz. Ezen túlmenően a vámőrlésnél 2 százalék, a darálásnál pedig 1 százalék porlás számítható fel.

Ma folytatják a milliárdos gazdasági program képviselőházi tárgyalását

Az elmúlt héten a gazdasági minisztertanács már tartott egy ízben értekezletet. Ennek az értekezletnek folytatását tervezik **Kállay Miklós** miniszterelnök részvételével. Az értekezlet napirendjére azokat a fontos és nagyjelentőségű kérdéseket tűzték, melyeket nem tudtak teljes egészében letárgyalni a mult heti minisztertanácson.

A képviselőház ma folytatja a mezőgazdaság megsegítéséről szóló törvényjavaslat vitáját. A milliárdos gazdasági programm nagy érdeklődést keltő vitája a hét második felében már nyolcórás üléseket tölt be. A javaslat letárgyalása után előreláthatólag párhetes szünetre megy a Ház. Szeptember elején már újabb fontos ügy: a hadmentességi adó bevezetéséről szóló javaslat tárgyalása kerül a képviselőház elé.

Rövid táviratok

Amszterdam. (NTI) A brit hírszolgálat jelentése szerint glouchesteri herceg hétfőn Bombayba érkezett.

Róma. (NTI) Szerdán a pápa újra megkezdte szokásos kihallgatásait. Az orvosok azonban azt tanácsolták, hogy a pápa egyelőre ne tartson hosszabb megbeszéléseket. (MTI)

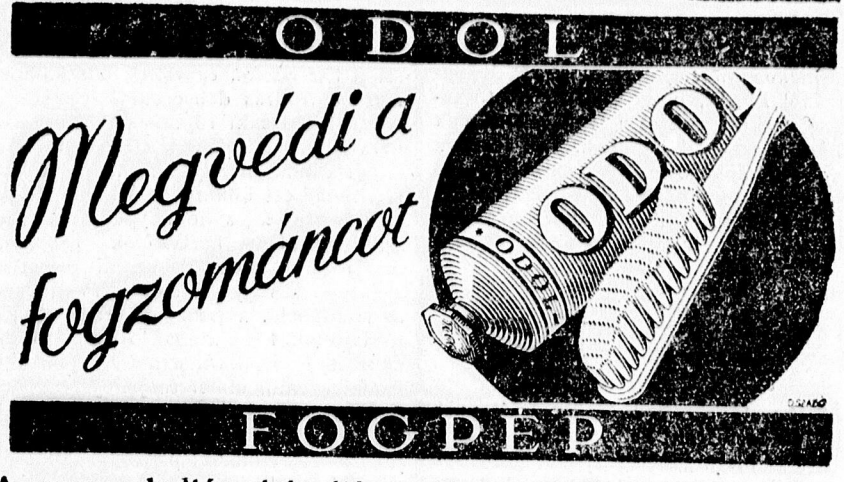
Stockholm. (MTI) A brit hírszolgálati iroda jelentése szerint Lord Halifax, Nagybritannia washingtoni nagykövete a mult hét végén Angliába repült, hogy tárgyalásokat folytasson a kormánnyal.

Felfegyverzett asszonyokat küldtek harcba a bolsevisták a németek ellen a Chersonesos félszigeten. Több kétségbeesett ellentámadást kíséreltek meg, de valamennyi támadás összeomlott a német csapatok összpontosított tüzében.

Sopronban nagy sikerrel nyitotta meg az idényt Beleznai-Unger István direktor az »Éjfélkor várom« c. darabbal. A bonvivan szerepet vitéz Molnár Iván, az Unger-társulat új bonvivanja játszotta.

Róma, július 6. (MTI.) A „Piccolo" lisszaboni tudósítójának jelentése szerint Fontimao portugál város környékén egy hárommotoros bombavetőgépből több ejtőernyős ugrott ki. A gép Gibraltár felől érkezett s Gibraltár irányában tért el. A portugál csendőrség azonnal megkezdte a hajtóvadászatot az ejtőernyősök után, de eddig még nem sikerült őket elfogni.

Retoria, július 6. Johannesburg mellett a bennszülött csapatok körében zendülés tört ki, amely olyan méreteket öltött, hogy leverésére reguláris csapatokat kellett igénybevenni. Az összetűzés során három bennszülött katonát megöltek és egyet megsebesítettek.

„A magyar kultúra irányítása a legszorosabb összefüggésben van a magyar jövendővel"

Szinnyei Merse Jenő kultuszminiszter válasza a kultuszminisztériumi tisztviselői kar üdvözlésére

A kultuszminisztérium tisztviselőkara hétfőn délben 12 órakor üdvözölte *Szinnyey Merse* Jenőt, a hivatalába lépő kultuszminisztert. A tisztviselőkar nevében dr. *Stolpa* Jenő államtitkár mondott üdvözlőbeszédet. Az államtitkár nagy tetszéssel fogadott beszédére a kultuszminiszter hosszabb beszédben válaszolt.

— Ebben a minisztériumban — mondotta többek között — *nehéz és felelősségteljes munka folyik, amely szigorú kötelességet ró eggyaránt mindnyájunkra* a legtiatalabb alkalmazottól a legfelsőbb vezetőig. Kötelességünk és felelősségünk mértéke és súlya óriási, ha számba vesszük, hogy a tárca keretébe tartozó *nagy feladatok a nemzetnevelés, a vallásügyekben való kormányzati illetékesség és a magyar kultúra irányítása a legszorosabb kapcsolatban és összefüggésben van a magyarság megerősítésével, a nemzet erkölcsi, szellemi értékeinek gyarapodásában a magyar jövendővel. A nemzet életerejét az ifjú nemzedék erkölcsi, szellemi és testi ereje, ellenállóképessége biztosítja.* Gyermekeink, fiaink és leányaink vannak hivatva arra, Isten rendeltetése szerint, hogy örökünkbe lépjenek.

— *A nemzeti élet folytonosságát biztosító magyar lélek számára szolgálja a közoktatásügy, a tudás, a tanulás, a jellemnevelés egész életre szóló javát. A magyar lélek formálója, nevelője, tanítója, oktatója elsősorban a magyar tanítói és tanári rend.* Az ő vállaikon nyugszik a népiskoláktól kezdve a legfelsőbb tudományos képzésig a nemzetnevelés legsúlyosabb feladata. Ezzel elválaszthatatlanul *összefügg az a csaknem emberfeletti feladat, amelyet a lelkészkedő papság végez a lelkipásztorkodás szinte végnélküli területén.* A nemzet hálája, köszönete és megbecsülése kíséri mind őket, mind a tanítói és tanári rendet hivatásuk teljesítésének nehéz útján. *Nagy elődeim maradandó értékeket alkottak, nagy értékeket őriztek és mentettek át az örök nemzet számára. Ezeknek az értékeknek további gondos megőrzését ott, ahol szükséges, még gazdagabb tartalommal való kitöltését legelsőrangú kötelességemnek fogom ismerni. Tartózkodni fogok a mindenáron való újítástól. Természetesen az élet nem ismer megállást és mindig újabb és újabb feladatok elé állít bennünket. E feladatok megoldásánál a rendkívüli háborús viszonyok engedte mértékben és a jobboldali keresztény magyar világnézet szellemében, de a nemes magyar hagyományoknak, a mult értékeinek tiszteletben tartásával fogok eljárni.* Nekünk itt a belső fronton minden tudásunk és erőnk megfeszítésével kell a normális kötelességteljesítésen felül iparkodnunk, ellátni a ránk kiróit súlyos teendőket. Törekedjetek arra, hogy a kultusztárca adminisztrációja legyen a legjobb s leggyorsabb.

— Ne tévesszétek szem elől azt sem, hogy *nem az emberek vannak a földi intézményekért, hanem az intézmény az emberek boldogulásáért. Még egyet tartok szükségesnek külön is a lelkekre költni, a visszatért területek ügyeinek megértő és gyors intézését. Érezzék a sok megpróbáltatás és szenvedés után visszatért testvéreink szeretetünket és örömünket ne csak szavakban, hanem tettekben is.*

A miniszter beszédét többször megszakította a lelkes helyeslés és taps. Beszédének befejeztével az összegyülekek hosszasan és melegen ünnepelték az új külügyminisztert.

Lossonczy miniszter csütörtökön ismerteti a közellátási helyzetet

A Magyar Élet Pártja csütörtökön délután heti pártértekezletet tart, amelyen elbúcsúztatják Hóman Bálint volt kultuszminisztert és üdvözlik a hivatalába lépett Lossonczy István közellátási és Szinyei Merse Jenő közoktatásügyi minisztereket.

A csütörtöki pártértekezlet egyik legérdekesebb eseménye Lossonczy István közellátási miniszter felszólalása lesz, aki hosszabb beszédben *ismerteti majd a párt vezetősége előtt a közellátási helyzetet és az új termés betakarítása után várható közellátási tennivalókat.* Lossonczy Miniszter tájékoztató ad az új közellátási esztendő összes élelmezési, ruházkodási feladatairól.

„Minden szem gabona növeli a nemzet erejét"

Bánffy földművelésügyi miniszter aratási cikke

Kolozsvár, július 6. (MTI) A kolozsvári Esti Lap hétfői számában báró *Bánffy* Dániel földmívelésügyi miniszter vezércikket írt »Aratás« címmel. Ebben a többek között a következőket írja: A magyar katona, amely újra vérét ontja a földjéért és fajtájáért ebben a harcban, a határok mögött élő lakosságra is súlyos feladatok hárulnak. Itthon a tennivalók között a legelső a termelés és fogyasztás zavartalanságának fenntartása. Egyetlen szem gabonának sem szabad könnyen elveszni. Minden szem gabona növeli a nemzet erejét. Ma mindenkinek a legnagyobb erőfeszítést kell kifejteni és a legnagyobb teljesítményt kell nyújtania. Hozza kell fognunk tehát az aratáshoz jó időben és el kell végeznünk gyorsan, hogy a munka ne torlódjék fel és be kell fejezni derekas eredménnyel. Ez az idő paranicsa ma a magyar gazdához. Egyetlen gazdának a mulasztása, vagy hanyagsága az elkövetkező télre egy magyar kézben kisebbé teheti a mindennapi kenyérkarajt. Erős elhatározással és akarattal fogjunk hozzá a munkához és kérjük az Isten segítségét, mert az Isten megsegít minden igaz harcost és nemes törekvést, amiért hittel és önfeláldozással dolgozunk.

— **Az Attila B. E.** táviratban üdvözölte Lossonczy István közellátási minisztert, neves patrónusát, mikházi Kovács Tibor egyetemi vezér indítványára

Tengelyeilenes zavargások Costaricában

Buenos Aires, július 6. (NTI) Costaricából közlik, hogy ott súlyos túlkapásokat követnek el a tengelyhatalmak állampolgáraival szemben. San Josében Costarika fővárosában lerombolták és kirabolták a tengely-állampolgárok üzleteit és több, mint 60 embert megsebesítettek. A vidéki városokból is hasonló zavargásokat jelentettek.

ooxoo

Az olasz gyorsnaszádok útja az Alpokon és a Dunán át a Fekete tengerig

Szebasztopolnak a tenger felől való elzárásában igen hatásosan működtek közre az olasz gyorsnaszádok, melyeket nem a Boszporuson át, hanem az Alpokon és a Dunán át vittek le a tengerre. A 700 kilométeres autóúton szétszerelt állapotban vitték az egyenként 200 mázsás naszádokat, melyek 18 méternél hosszabbak.

A Dunán pontonokra rakták a naszádokat és három nap alatt, míg Galacba értek, szerelték össze a naszádokat. Megérkezésük után már harcoltak a tengeren. A hajók szerelése éjszaka is tartott az úszó pontonokon.

ooxoo

Nagy ipari sztrájk Egyiptomban

Stockholm, július 6. (Német TI.) A „Stockholms Tidningen" jelenti Kairóból, hogy az egyiptomi iparban nagy sztrájk tört ki. A munkaügyi miniszter felszólította a munkásokat, hogy két napon belül kezdjenek dolgozni, mert ellenkező esetben a kormány erőszakkal kényszeríti vissza őket munkahelyeikre.

ooxoo

Megkezdődött az indiai nemzeti kongresszus

Bangkok, július 6. (NTI) Varthában hétfőn délelőtt megkezdődött az indiai nemzeti kongresszus munkabizottságának ülése. Az ülés előtt Nehru megbeszélést folytatott Ghandival. A kongresszus vezetőinek legnagyobb része, köztük Azad, a kongresszus elnöke már vasárnap Varthába érkezett. (MTI)

ooxoo

Laval megbeszélései Párisban a német megszálló hatóságokkal

Páris, július 6. Laval kormányfő hétfőn politikai megbeszélések céljából Párisban tartózkodik s hétfőn este visszautazik Vichybe.

Páris, július 6. (NTI) Laval kormányfő hétfőn este 18 órakor visszautazott Vichybe. Párisban folytatott megbeszéléseiről a következő hivatalos közleményt adták ki: Laval kormányfő Párisban tartózkodása során megbeszéléseket folytatott a német megszálló hatóságokkal a megszállásra vonatkozó kérdésekről. De Brion államtitkár kíséretében ezután két megbeszélést folytatott Abetz német nagykövettel, délután francia megyei hatóságokat fogadott. (MTI)

ooxoo

2.338.000 embert vesztett eddig Csungking

Tokio, július 6. (NTI): A japán főhadiszállás vasárnap délután ismertette a japán hadsereg és tengerészet eredményeit a kínai viszály megkezdésétől egészen ez év júniusának közepéig. Az adatok szerint Csunking 2,338.000 halottat vesztett. Elsüllyesztettek, vagy megrongáltak hét csunkingi cirkálót, egy rombolót, 12 ágyúnaszádot és 130 hajót, továbbá 1480 csunkingi hajót foglaltak le. A kínai háború folyamán lelőtt, vagy megrongált ellenséges repülőgépek száma 2800.

ooxoo

— **A bolgár pénzügyminiszter Berlinben.** Bozsilov bolgár pénzügyminiszter a német pénzügyminiszter látogatásának viszonzásaképpen ma reggel többnapos látogatásra Berlinbe érkezett.

Pénzügyi és dohányjövedéki kinevezések Debrecenben

A Kormányzó Úr a m. kir. pénzügyminiszter előterjesztésre a pénzügyi műszaki tisztviselők egyesített létszámában *Kardos* András debreceni műszaki tanácsost műszaki főtanácsossá, az adóhivatali tisztviselők létszámában *Bodonyi* Sándor berttyóújfalui állampénztári tanácsost állampénztári főtanácsossá nevezte ki, a dohányjövedéki műszaki gazdasági tisztviselők létszámában *Koncz* Sándor debreceni segédvegyésznek a vegyészi címet és jelleget adományozta, a pénzügyi irodakezelési tisztviselők létszámában *Kousal* József debreceni irodafőtisztnek a pénzügyi irodaigazgatói címet és jelleget adományozta.

A m. kir. pénzügyminiszter dr. *Márton* András címzetes pénzügyi tanácsost pénzügyi tanácsossá, *Hargitay* Elemér debreceni pénzügyi segédtitkárt pénzügyi titkárrá, *Ladányi* Ferenc debreceni pénzügyi fogalmazót és földnyilvántartási biztost segédtitkárrá, dr. *Rácz* Ernő, dr. *Gulyás* József debreceni pénzügyi fogalmazókat pénzügyi segédtitkárokká, dr. *Czíczó* Zoltán derecskei fogalmazógyakornokot pénzügyi fogalmazóvá, *Bakó* Andor debreceni fogalmazógyakornokot és földadónyilvántartási biztost pénzügyi fogalmazóvá, *Kerékgyártó* Géza debreceni fogalmazógyakornokot pénzügyi fogalmazóvá és földadónyilvántartási biztossá, dr. *Nagy* Barna debreceni forgalmi adóhivatali II. osztályú tisztet az egri pénzügyigazgatósághoz, dr. *Szücs* László debreceni lakost a nagykárolyi adóhivatalhoz pénzügyi fogalmazógyakornokokká, *Pótor* Béla debreceni számgyakornokot a XI. fizetési osztályba számtiszttié, *Székely* Sándor hajdúszoboszlói adóhivatali gyakornokot II. osztályú pénztári tisztté, *Törzsök* Béla hajdúböszörményi adóhivatali díjnokot a hajdúszoboszlói, *Varga* Gyula debreceni lakost a hajdúszoboszlói, *Sápi* István debreceni lakost az újvidéki, *Szabó* László debreceni lakost az újpesti, *Rajna* Gáspár debreceni lakost a felsővisói adóhivatalhoz adóhivatali gyakornokokká kinevezte.

A m. kir. pénzügyminiszter *Kiss* Ernő, *Hesz* József, *Tóth* Lajos, *Bánszegi* Jenő, *Pankotay* Jósa Imre debreceni ideiglenes minőségű forgalmi adóhivatali gyakornokokat jelenlegi állomáshelyükön forg. adóhivatali II. osztályú tisztekké, *Uray* Károly, *Csorba* György, *Makay* László forgalmi adóhivatali díjnokokat jelenlegi állomáshelyükön adóhivatali gyakornokokká nevezte ki. *Aranyos* Endre debreceni lakost a bajai 17. földmérési felügyelőséghez ideiglenes minőségű földmérési gyakornokká kapott kinevezést. *Hankovszky* Károly debreceni pénzügyi kezelőt kezelési gyakornokká, *Szendőfi* Pál derecskei pénzügyi kezelési gyakornokot irodasegédtisztté, *Pauchly* Erzsébet debreceni pénzügyi díjnokot pénzügyi kezelővé nevezték ki. Végül *Buday* Gyula debreceni lakost II. osztályú altisztté nevezte ki a pénzügyminiszter.

A m. kir. dohányjövedéki központi igazgató *Halász* József debreceni gazdasági gyakornokot dohánytermelési segédfelügyelővé, *Pál* Antal és *Boruzs* Mihály debreceni tiszti teendőkkel megbízott ügyelőhelyetteseket dohányjövedéki gyakornokokká nevezte ki. *Nagy* Imre debreceni I. oszt. altisztet szakaltiszttié nevezték ki. *Kovács* István igazolványos debreceni dohányjövedéki munkást kisegítő szolgaként alkalmazták.

A debreceni m. kir. pénzügyigazgató *Sófalvi* Zoltán és *Orosz* György pénzügyőri I. osztályú vigyázókat fővigyázókká, *Sidó* Béla, *Borbíró* István, *Kondor* János, *Páli* Zoltán, *Kardcsonyi* János, *Süvegh* Pál és *V. Nagy* Géza m. kir. pénzügyőri II. osztályú vigyázókat I. osztályú vigyázókká kinevezte.

Ötven elrománosított magyar gyermeket nyaraltat Debrecenben „Hargitaváralja" jelképes székely község

Példátlan az a harc és erőfeszítés, mellyel az erdélyi magyar asszonyok az elrománosodástól igyekeztek megmenteni a magyar gyermekeket. Határtalan erőfeszítéseket tettek a tanítók és lelkipásztorok, de kétségtelenül igaz, hogy munkájuk fele eredménnyel sem járt volna az úrasszonyok összefogása nélkül. Különösen Szolnok Doboka megye volt az a terület, ahol a magyarságot úgyszólván halálraftélték. Egyes magyarok egyszerűen eltűntek a román néprétegben. Ez az oka annak, hogy a vasárnap reggel ideérkezett 35 magyar gyermek csak törve beszéli anyanyelvét s ha tud is magyarul, *idegenszerű a kiejtése.*

— Szebb jövőt! — kiáltanak a gyermekek, amint közéjük lépünk.

— Adjon Isten, — hangzik a felelet. Körülfognak, beszélgetnek. Az első feltűnő jelenség: csupa jellegzetes magyar arc. Nyoma sincs benne idegen fajtának. És a nevük: *Csák* Emma, az anyja: *Tóth* Éva. *Koszorús* Ilona, akinek édesanyja: *Szalontai* Róza. És sorba mind, szinmagyar nevek. Hibás magyar beszéddel. Nem csoda, hogy vérzik értük a szíve azoknak a hölgyeknek, akik éjt-napot eggyé tesznek, mert mennél több lelket akarnak megmenteni. Tulajdonképen az elszegényedett erdélyi családok gyermekeiről van itt szó, akiket a vitéz *Keresztes Fischer* Ferencné elnöklésével működő Egyesült Női Tábor vesz pártfogásába. A mentőmozgalom egyik vezetője *Kabdebó* Gerőné úrasszony, a szamosújvári főszolgabíró hitvese. Lelkesedésénél, páratlan agilitásánál csak lángoló szeretete nagyobb. Már tavaly akciót indított a szegény, veszőfélben levő magyar gyermekek neveltetésére. Kiáltó szavuk megértésre talált a Hargitaváralja jelképes székely község vezetőinél. *Makkai* Sándor és *Fazakas* Sándor nagy szavak helyett elhozatták az erdélyi szegény magyar gyermekeket. Most 35 érkezett meg, még jön 15 fiú Szatmárból. *Székely* Ibolya szamos-hesdáti tanítónő jött velük, rajta kívül még két gondozónő: *Buray* Katalin és *Nagy* Ilona vigyáznak a kicsinyekre. Segítőtársaik is lesznek, az a lelkes nagylány sereg, amely el akar menni Erdélybe, hogy ott segítsenek a »lelki-honfoglalásban«. Hogy ez szószerint az, bizonyítja a kis *Bucsi Leu, aki még most sem tud magyarul* és testvérkéje *Bucsi* Lidia, ez már töri a magyar nyelvet. Mindketten szombatosok. Még *két katolikus* gyermek van köztük, *a többi mind református. Az erdélyi szórvány-kérdés tehát elsőrendűen református ügy.* Hesdát község valamikor teljesen magyar község volt, most csak egyetlenegy magyar gyermek van benne.

Ez az oka annak, hogy *a debreceniek kitárt szívvel fogadták a kis testvéreiket. Szerető tettekkel.* Egy hónapig, de talán szeptemberig marad itt az apróság.

— Egyenesen megható, hogyan viselkednek a debrecenieknek — mondják az akció vezetői: *Fazakas* Sándor egyetemi m. tanár és munkatársai. Példátlan szeretettel adakoznak. *Őry* István az egész szalmakészletének a felét a gyermekeknek ajándékozta és ideszállíttotta ingyen. *Karsai* László kiskereskedő a maga kevéséből adott négy mázsa burgonyát. A polgármester, aki olyan gondosan vigyáz minden fillérre, ha közpénzről van szó, megadta a kért 1800 pengőt. Kérte, ha szükségünk van segítségére, akár telefonon forduljunk hozzá.

— Dr. *Kupinszky* Sándor tanácsnok még a szabályokon is túlteszi magát, csakhogy gyorsan segíthessen. A honvédség hetenként egy húsos étellel támogatja az akciót. Az *Attila Bajtársi Egyesület* női törzse ingyen megvarrja a kiutalt anyagból a kis ruhákat. Az *Egyesült Kefegyárak* 50 fogkefét, 12 körömkefét, surolókeféket adott, a HÉV ingyen szállította ki a gyermekeket a Nagyerdőre. A volt katonai lövöldénél táboroznak. A *Pallagi Gazdasági Akadémia* napi tíz liter tejet ad. Még nagyon szükséges volna napi 15 liter tej. A Városi Kertészet vezetője: *Pohl* Ferenc is amivel tud, segít. Az *Egyesült Női Tábor* 900 pengőt, dr. *Kölcsey* Ferenc szatmármegyei főispán 1175 pengőt, a költség többi részét Szolnok Doboka vármegye adta. Debreceni közellátási hivatal minden tekintetben segíti az akciót, hogy elhárítsa nehézségeinket.

— Az a fontos — mondja *Kabdebó* Gerőné, — hogy sikerült idejönni és ezt *Blattner* Bélának köszönhetjük. Annyira megértette »szórvány-gondjainkat« és munkánkat, ő vetette fel, próbáljunk Debrecenbe jönni. Elrománosodott községekből szedtük össze a gyermekeket. Sírás közben, de szívesen adták ide az anyák gyermekeiket. A mi részünkről csak a hála kifejezése az egyetlen érzés, amit a debreceniekkel szemben érzünk.

— A magyarok soha nem voltak enynyire összehangolódva — tette hozzá dr. Fazakas Sándor — és ezt a nagy összhangot érezték meg a debreceniek. De hódolnom kell Kabdebó Gerőné úrasszony nagy magyarsága előtt is. Igen sokat köszönhetünk az ő munkájának.

Kabdebóné nem szereti, ha dicsérik, megint közbeszól:

— Kérjük, tartsák meg irányunkban a visszahódítandó magyar gyermekek iránt szeretetüket, jóindulatukat. Mi is nagyon szeretjük ezeket a kis gyermekeket, de *nekik még több szeretetre van szükségük, mint amennyit mi tudunk adni nekik.* Három napig jártam a falvakat, míg összeszedtem a gyermekeket. Kérem az anyákat, a legjobb ruháikat adják a leánykákra. Tessék megnézni, milyen *rongyosak szegények. Mind mezítláb jött.*

Dr Grigássy Lajost járásbírósági alelnökké nevezték ki

A Kormányzó az igazságügyminiszter előterjesztésére dr **Grigássy Lajos** debreceni kir. törvényszéki bírót a debreceni járásbírósághoz alelnökké nevezte ki.

„Kiálljuk az összehasonlítást bármely más európai ország fejlődésével"

Antal István miniszter beszéde Újvidéken

Újvidék, júl. 6. Az újvidéki társadalmi egyesületek munkaközösségének értekezletén Antal István miniszter hosszabb beszédet mondott. Kijelentette egyebek között, hogy az ország *az elmult esztendők során a fejlődésnek és az előrehaladásnak olyan eredményeire hivatkozhatik, amelyek szinte páratlanul állanak a legújabbkori történelmünkben, sőt nemzetközi vonalon is kiállják az összehasonlítást bármely nagy európai országok fejlődésével.* Az eredmények tisztán belső erőink segítségével értük el és a jövőben is akkor járunk helyes úton, ha elsősorban saját erőinkre támaszkodva munkáljuk a magyar jelent és a magyar jövendőt.

A török kormány utasította a Fekete tengeren közlekedő 500 tonnánál kisebb török hajókat, amelyek ezidőszerint idegen kikötőkben horgonyoznak, hogy haladéktalanul térjenek vissza hazai kikötőkbe.

FILM

Az APOLLÓ mozgószínház, a „Házasság adagolva" c. érdekes témájú, fordulatos meseszövésű, pompásan karikirozott figurákat felvonultató, remek humoru filmet mutatta be. A nagyszerű szereplőgárda élén Johanes Rieman, Ralph A. Robert, Leny Marenbach és Hilde Hildebrand kitűnőek. Elsőrangú a kísérő műsorban az „Élő fonal" c. MFI-kultúrfilm.

Vedres dülőben 4 hold
príma föld eladó
Varga utca 15. sz.

Az örök munka

Töpörödött falusi anyóka áll a kapu előtt. Töpörödött, lehet hetvenéves, de erős, szívós a nézése, minden mozdulata. Érzik rajta a falu és annak éltető örök ereje. Bizalommal pislog a kert felé szemében távoli világ megújuló képe csillog.

— Egy kis munkát kérnék, tekintetes uram...

Ugy cincog a hangja, mint valami friss madármuzsika. És annyi bizalom van eben a hangban, hogy nem lehet csak úgy elutasítani.

— Kedves lelkem, nincs itt semmiféle munka.

— Ó, dehogy nincs, kedves tekintetes úr, ilyen nagy kertben mindig akad egy kis tevés, vevés, gyomlálás, meg efféle.

— Elvégzi a leány meg magunk ezt a kevés munkát.

És most elmosolyodik a kis öregasszony.

— Tudom én azt, de ahol eldolgozik egy-két ember, ott a harmadik is talál munkát. Aztán ne tessék idegenkedni, nem pénzért akarok én dolgozni, csak úgy a magam kedvére.

Most aztán az úron van az ámulás sora:

— Hogy, hogy, bér nélkül, ingyen?

— Csak úgy, tekintetes úr, hogy a fiam idebent van a városabn. Itt dolgozik. Tisztességesen keres. Amikor én egyedül maradtam, behozott magához. Jól megy a sorunk. Szép kis házban lakunk, de kertünk nincsen. A menyem elküld sétálni, nézelődni a városba. Hát tessék mondani, tudok én sétálni? Soha s csináltam. Mit nézelődjek, amikor én világéletemben dolgoztam, most halálosan unom magam, s ez roppant elfáraszt. Van nekem ruhám, kenyerem, ellátásom szépen. A fiam gondoskodik rólam, csak éppen munka nincsen. Azt mondják, hogy pihenjek, szórakozzak. Ez az, amit én nem tudok. Azért kérem a tekintetes urat, hogy engedje meg nekem, hogy ebben a szép kertben dolgozhassak, munkálkodhassak...

Hát ilyen váratlan szavakra kell, hogy az ember egy keveset gondolkozzék, sőt nem lehet ezeket a szavakat bizonyos lelki megkapaszkodás nélkül hallgatni. Ennek az egyszerű, falusi kis öregasszonynak csodája nemcsak, hogy meghatja az embert, az kevés, de kényszeriti arra, hogy csodálattal álljunk meg előtte. Igaz, hogy ő ezt a csodálkozó ámulást nem érti. Természetesnek tartja, hogy az ember dolgozzék, amíg csak él. Egy életen keresztül, hét évtized szörnyű küzdelmében csinálta ezt és mindig elégedett, sőt a jelek szerint boldog is volt, mert akadt dolga bőségesen. Most környékezi a boldogtalanság, amikor szórakozni, sétálni küldik, mert nem akad számára munka. Nem, itt nem lehet kőszívűen megtagadni a munkát.

— Tessék, jöjjön, csinálja azt, amit jólesik. Dolgozzék. Szórakozás ez magának, kedves néni...

— Ez az igaz szórakozás, lelkem, ez bizony — lép a kapun belül boldogan az öregasszony és nyomban elkezdi a munkát. Gyomlál, öntöz, virágokat babrálgat első perctől kezdve. Délben félrehúzódik és előveszi a kis csomagját és tempósan eszeget. Mikor estére hajlik az idő, a kerti szedett holmiból — bab, retek, s más efféle —, ő is kap egy kis teherre valót.

— Nem ezért csináltam én, kérem szépen — szabódik, de azért örömmel elfogadja.

Elköszön. És azóta negyedik napja minden reggel hűségesen beállít. Felveszi a munkaruháját, nekilát a munkának, hozza a napi élelmezést és dolgozik jókedvvel, boldogan, mint régen, otthon a falusi meghitt kis magányban.

Boldogan látjuk, hogy találkoztunk boldog emberrel.

Nos, mert ez a hetvenegynehány esztendős kis öregasszony szemmellátható boldog azóta, hogy munkához jutott...

A Hadházi-úton és az Egyletkert-utcán nagy tűz pusztított vasárnap

Hadházi úton egy útkaparóház, az Egyletkert-utcán istálló és lakásrész égett le. — 15,000 pengő kárt okozott a tűz

A debreceni tüzoltókat vasárnap két tűzeset is foglalkoztatta. Az első esetet még vasárnapra virradó éjszaka, nem sokkal éjfél után jelezték a pallagi és Hadházi út kereszteződésétől.

Vitéz Hatvany Sándor segédfelügyelő, ügyeletes tiszt vezetésével kivonult az őrség az állami kettős útkaparóházhoz mely a Hadházi úton van Az épület teteje ekkor már teljesen lángban állt. A tűzoltóknak több órai megfeszített munkával sikerült a tüzet eloltaniuk. A kár magában az épületben 9200 P, ezenkívül Sáry Mihály és Debreceni Mihály útkaparóknak is bennégett 1500 pengőt érő ingósága. A tüzet, mint a vizsgálat megállapította, kéménytűz okozta, mely átterjedt a tetőzetre és pillanatok alatt elharapózott.

Ugyancsak a vasárnapi nap folyamán este 9 óra 50 perekor az Egyletkert-utca 54. számú, özv. Urbán Györgyné tulajdonát képező házból jeleztek tüzet a debreceni tüzoltóságnak. Madarász József ügyeletes tiszt vezetésével kivonult egy őrség és kétórai munkával sikerült a tüzet eloltaniuk. Eddig ki nem derített okból az istálló gyulladt ki, az ott felhalmozott nagymennyiségű széna és más takarmány óriási lángot vetett és a tűz átterjedt a folytatólagosan épült lakóházrészekre. A kár, mely az épületben esett, továbbá a takarmány elégése folytán keletkezett, megközelíti az 5000 pengőt. — A vizsgálat megindult a tűz okának megállapítására.

Százötven gyermekkel megnyilt a Mansz gyermeknyaraltatása

Elsősorban a hadbavonultak gyermekeit hivták meg

A MANSZ debreceni szervezete ezidén is megrendezi gyermeknyaraltatását. A Nagyerdő árnyas fái alatt, a diakonisszák épülete mellett egy tágas térségen tanyázik a lármás gyermekhad, amely közel egy hónapig lesz itt nap-nap után, hogy jó ellátásban, felügyelet alatt erősödjék, gyarapodjék, gondtalanul éljen.

Ezidén százötven gyermek nyaral a Nagyerdőn, köztük elsősorban a hadbavonultak gyermekei vannak. A legkisebb 5 éves, a legnagyobb 13. A kedves özv Szabó Imréné felügyel rájuk gondos segítőtársaival: Balogh Jolán és Varga Margitka tanítónőkkel és Kemecsey Julával. A gyermekek reggel nyolctól este hatig tartózkodnak kint a jó levegőben, reggelit, ebédet, vacsorát kapnak. A bőséges elemózsiát a klinikai konyha szállítja. Ennek ellenében persze le kellett adniok az élelmiszerjegyeiket, viszont kenyérből egy kis pótlást is kapnak.

Hatalmas fabódé védi meg a gyermekeket az esőtől, széltől, tisztaságuk szolgálatában pedig vízcsap, cementfürdőmedence áll. Ezenkívül is hetenként kétszer elviszik őket a Népfürdőbe

Tegnap kis háziünnepély keretében nyilt meg a nyaraltatás. Megjelent azon dr Kölcsey Sándorné a MANSZ elnöknőjének vezetésével a debreceni előkelő hölgytársadalom több tagja, azután dr Erőss Sándor népjóléti hivatali igazgató, dr Szabó Imre, a klinika gazdasági hivatal igazgatója és dr Legeza Iréneusz.

A Himnuszt énekelték el a négy hosszú sorban felsorakozó gyermekek, — majd dr vitéz Nábráczky Bélánó mondott megnyitót, melyben hangsúlyozta, hogy a MANSz az idén elsősorban a hadbavonultak gyermekeit hivta meg a nyaraltatásra, hogy a hadbavonultak érezzék: itthon hagyott hozzátartozóikkal gondol a magyar társadalom.

Köszönetet mondott dr vitéz Nábráczky Bélánó mindazoknak, akik az akció sikeréért fáradoztak s a felsorolt jótevőket a gyermekek lelkesen megéljenezték.

Kedves szavakkal kötelességükké tette a gyermekeknek, hogy jól viselkedjenek, s gyarapodjanak erőben, tudásban, hogy csupa piros-pozsgás, — egészséges, jókedvű és jóviseletű kis magyar búcsúzzon a nyaralás végén.

Nagy Irma szavalt, a gyerekek énekeltek, Bársony Ferenc a magyar zászlóról mondott ügyes verset, a katolikus gyermekek à „Boldogasszony Anyánk" éneket énekelték, majd Varga Ibolya szavalata után a „Tebenned biztunk" eléneklésével végződött a szép kis ünnepély

Nagy zsivaj és csajkazörgés jelezte, hogy az ünnepély befejezésekép az ebéd osztás következik. A gyermeksereg csillogó szemmel, ragyogó arccal ült a finom ebédhez a földebvert asztaloknál, Töltött káposzta volt ebédre, izletes buktával.

Az évés gyönyörelbe elmerült gyermekhadat azzal az érzéssel hagyjuk el, hogy jó és szerető kezekbe kerültek a MANSz nemeslelkü hölgyeinél, akik fáradságot nem kiméive ismét gondtalan heteket biztosítottak sok-sok kismagyarnak.

Ifj. GŐDÉNY FERENC
rum-, likőrgyár
és bornagykereskedés
Debrecen, Széchenyi-u. 49. szám.
Telefon: 23-04.

Az Országos Sport Központ döntésétől függ, hogy lesz-e Debrecennek az ősszel NB I. csapata

A Magyar Labdarugók Szövetségének országos tanácsa vasárnap tartotta ülését Budapesten Gidófalvy Pál elnöklése mellett. Résztvett az ülésen a felsőtiszai kerület képviseletében Tamássy László elnök is, ki több hozzászólásban fejtette ki felfogását a felmerült javaslatok kapcsán.

Debrecenből nagy érdeklődéssel tekintettek az országos tanács ülése elé, **mert ez volt hivatva határozni a Vasas ügyében és köztudomású, hogy a Vasas kizárása esetén minden valószínűség amellett szól, hogy helyére a DVSC csapatát osztják be az NB I-be, vagyis ez esetben Debrecennek is lenne NB I. csapata.**

A tanácsülés foglalkozott László András dr-nak a Vasas kizárására vonatkozó indítványával és Fáblán József, Fedák László, Somogyi Gyula hozzászólása után úgy határozott, hogy a tanács nem mondja ki a Vasas törlését, hanem az Országos Sportközpontra bízza ebben az ügyben a döntést. — Tehát csak az OSK döntésével dől el, hogy lesz-e Debrecennek NB I. csapata. A tanácsülésen megnyilvánult hangulatból ugyanis kétségtelenül megállapítható, hogy amennyiben a Vasas ellen felhozott vádak valóban magával vonják az egyesület kizárását, akkor a DVSC beosztása az NB I-be bizonyosra vehető.

Az MLSz lépéseket tesz a vasúti kedvezmény visszaállítása érdekében, de kimondotta, hogy minden NB II. és NB III. csapat saját veszélyére vesz részt a bajnoki küzdelmekben és nem tarthat számot az MLSz támogatására. Az NB I. rajtja augusztus 20-án lesz.

Az NB II-ben öt csoportot állitanak fel és az öt csapat bajnok év végén kétfordulós mérkőzéseken dönti el, hogy melyik lesz az első három csapat, amelyik bejut az NB I-be. Érvényben marad a Magyar Kupával és Corinthián-díjjal kapcsolatos eddigi szabály valamennyi.

A DVSC csapata az idén is a Mátyás-csoportban maradna, ha az NB I-be beosztása nem sikerül. A Mátyás-csoport tagjai: Marosvásárhelyi SE, Kolozsvári MÁV, Nagybányai SE, Nagyváradi Törekvés, Debreceni VSC, Marosvásárhelyi PMTE, Kolozsvári Bástya, Békéscsabai Törekvés, Székelyföldi MÁV SE (Marosvásárhely), Békéscsabai AK.

A DVSC-re nézve a beosztás szerencsésnek mondható, erősebb egyesület nincsen a Mátyás-csoportban, legveszélyesebb riválisai a Kolozsvári MÁV, MSE, Nagybánya és Z. Danuvia lesznek, azok a csapatok, melyeket az idei bajnokságban maga mögé utasított

Termelési előleget, termelési hitelt folyósít,
mindennemű mezőgazdasági terményt vásárol a
Mezőgazdasági Termény és Áruforgalmi Szövetkezet
A Futura és Hombár főbizományosa.
Alföldi Takarék palota. Telefon 28-66.

ooxoo

A Gyümölcstermelők Egyesülete ma megkezdi a befőzési cukorutalványok kiadását

A Gyümölcstermelők Egyesülete felhívja tagjai figyelmét, hogy a befőzési cukorutalványok kiadása a mai napon kezdődik meg. A tagokat kérik a következő sorrendben jelentkezni az utalványok átvétele végett:

Július 7-én: 1—500 számig.
Július 8-án: 500—1000 számig.
Július 9-én: 100—1500 számig.
Július 10-én: 1500—2000 számig.
Július 11-én 2000—2500 számig.

A Gyümölcstermelők Egyesülete felhívja tagjai figyelmét arra, hogy csak a kijelölt napokon jelentkezzenek az utalványért, mert az előbb nem adható ki, aki pedig a közölt napon nem veszi át utalványát, elveszti igényét.

ooxoo

A Vatikán Maglione bíborost hosszabb külföldi útra küldi

Az elmult napok nagy eseményei a Vatikán diplomáciai köreiben nagy élénkséget keltettek. Maglione bíboros államtitkár legközelebb hosszabb külföldi útra indul. Ez az utazás azonban nem jelenti azt, hogy a Szentszék újabb békeakción fáradozik.

ooxoo

A debreceni református iskolákról

igen érdekes és figyelemreméltó cikket irt dr Farkas Pál leikipásztor a Debreceni Protestáns Lapban. „Az iskolai év mérlege" című vezércikk értékes lelki megfigyeléseken alapszik. Rámutat arra, hogy a középiskoláit befejező ifjúság szívesen ajánlja fel szolgálatait a hazának és örömmel választja a katonapályát. A középiskola felsőbb osztályaiban a nemzeti gondolat biztosítja magának az első helyet, minden más felett. Értékes bírálatot mond dr Farkas Pál az elemi iskolák eredményeiről, különösen a VII—VIII. osztályokról. — Súlyos kifogásként emeli ki, hogy az elemi iskolák felszerelése nem kielégítő és a hiányt a tanítók saját erejükből pótolják, ami helytelen. Bátor hangon mutat rá etéren az egyház köteles tennivalóira. Fokozottabb gondot kell fordítani az iskolák lelki gondozására is.

A maradandó értékű vezércikket így fejezi be:

Új emberi és nemzeti jövendő felé menetelünk. Ezen az úton az előkészítés munkáját feltétlenül az iskoláknak is végezniök kell. Istennek legyen hála, hogy református iskoláinknak is megadta ezt a jogot és kötelességet. A hálát legjobban úgy mutatjuk meg Vele szemben, hogy jogosnak érezve magunkat, a jövőben is teljesítjük kötelességünket gyermekeinkkel és fiatalságunkkal szemben.

ooxoo

A debreceni színigazgató pályázik Hódmezővásárhelyre

A hódmezővásárhelyi színház Kardoss Gézának volt a multban nyári állomása. Most, hogy a szegedi direktor koncessziója megszünt, pályázatot hirdettek a hódmezővásárhelyi színházra. Eddig négy direktor jelentkezett a vásárhelyi szezon lejátszásáért, mely a nyári, illetve a koraőszi bónapokban, augusztus—szeptemberben esedékes. A négy direktor között jelentkezett Beleznai Unger István, a debreceni színtársulat igazgatója is. Rajta kívül vitéz Bánky Róbert, Putnik Bálint és Kőszegi Géza pályáztak. Hódmezővásárhely polgármestere a napokban dönt, hogy melyik színigazgató játssza le a hódmezővásárhelyi szezont.

Mennyi petróleum vásárolható júliusban

Értesíti a közélelmezési ügyosztály a város érdekelt lakosságát, hogy a petróleumutalványok 47. és 48. számú szelvényeire az 1942. évi július hóban összesen hét (7) deciliter petróleum vásárolható, a petróleum árusításával megbízott kiskereskedőknél a napi fogyasztói árban. A petróleumutalványok 47. számú szelvényére öt (5) deciliter, a 48. számú szelvényére kettő (2) deciliter petróleum szolgáltatható ki. A szelvények egyszerre is beváltathatók. A petróleumutalványok 47. és 48. számú szelvényei csak folyó évi július hó 30-án válthatók be.

Az utalvány szelvényeire bármely hatóságilag megbízott petróleumkiskereskedőnél lehet vásárolni. Polgármester.

———ooxoo———

Négy öngyilkosság egy vasárnap délután

A debreceni ügyészségnek négy öngyilkosságot jelentettek. Biharnagyjomban **Koszorús Mocsok János** 42 éves földműves öngyilkossági szándékból elvágta a nyakát és mire orvost hívtak meghalt. Temetésére engedélyt adtak. — **Varga Károly** 56 éves zsákai földműves a tehénistállóban felakasztotta magát és meghalt. Öngyilkosságának oka ismeretlen. — Nádudvaron **Forgó Pálné Nagy Zsófia** 40 éves asszony a háza padlásán felakasztotta magát gyógyíthatatlan betegsége miatt. — **Zagyva Lajos** 65 éves szováti gazda gyógyíthatatlan betegsége miatti elkeseredésében felakasztotta magát és meghalt.

———ooxoo———

Biztosíték ellenében szabadlábra helyezték Grósz Bélánét és sógorát

Hírt adtunk arról, hogy a debreceni törvényszéken dr **Nyerges Miklós** helyettes vizsgálóbíró letartóztatta a megvesztegetés gyanúja miatt Grósz Béláné csökmői asszonyt a sógorával, Grósz (Nagy) József földbirtokos, állatkereskedővel együtt, mert 2000 pengővel megvesztegetést kíséreltek meg, hogy a munkatáborból kiszabaduljon Grósz Béla. A vizsgálóbíró végzése ellen a törvényszék vádtanácsához folyamodtak fel és szabadlábrahelyezésüket kérték, biztosítékot is kínáltak fel.

A vádtanács most döntött a szabadlábrahelyezés ügyében. Grósznét 5000, Grósz (Nagy) Józsefet 8000 pengő ellenében engedik szabadon. Az eljárás folyik ellenük tovább.

A vádtanács szabadlábrahelyezést rendelt el a debreceni Schwarcz Zoltánné ügyében is, aki ugyancsak férje érdekében elkövetett megvesztegetés kísérlete miatt került a fogházba. A vádtanács Schwarczné 3000 pengő ellenében szabadlábra helyezi.

———ooxoo———

Másfélmázsa fahéj és félmázsa szekfüszeg a tengerikúpban elrejtve

A debreceni törvényszék elé került hétfőn délelőtt az a fűszercsempészési ügy, melynek vádlottjai még a visszaszállítás előtt a berekbösztörményi határnál csempészték át másfél mázsa fahajat és félmázsa szekfüszeget azzal, hogy Debrecenben jó áron eladják. A csempészésben részes volt Szilágyi Zsigmond, Szilágyi József, Tóth János és Gulyás Imre. A fűszert a határban egy tengerikúpban rejtették el, de onnan társai tudta nélkül Gulyás elvitte, hogy egy társa segítségével értékesíti. **Szilágyi bosszúból, hogy ne legyen haszna Gulyásnak, feljelentette a csendőröknél a csempészést.** Gulyást a debreceni országúton fogták el szekéren, amikor igyekezett két kereskedővel elhelyezni a fűszerárut.

A jövedéki bíróság **fejenként 8585 pengő pénzbüntetésre ítélte a vádlottakat.** Az ítélet jogerős.

Műrostmentes békebeli minőségű
TROPICAL
méret után már P. 170-től
NÁDOR
uriszabó üzletében
Szent Anna-utca 10.

Debrecenben mozgalom indult női felnőttek esti középiskolájának felállállítására

Néhány nap alatt közel két osztályra való hallgató jelentkezett: a férfi felnőttek kereskedelmi iskolájába

Két évvel ezelőtt a vidéken Debrecenben először indult meg mozgalom a felnőttek esti kereskedelmi középiskolájának felállításáért. A mult évben egyedül Budapesten állítottak fel hasonló iskolát kísérletként és a kísérlet kitünő eredménnyel végződött, az idén már három osztállyal működött az esti tanfolyam. Ennek tanulságai alapján a kultuszminisztérium az 1942—43. iskolai évre a vidék számos városában felállította a felnőttek kereskedelmi iskoláját, így Debrecenben is, ahol kedd óta a kereskedőtársulati kereskedelmi középiskolánál lehetett beadni kérvényeiket a jelentkezőknek. **Szombatig a Demény Géza igazgatótól nyert értesülésünk szerint 76 kérelmet nyujtottak be, ami azt jelenti, hogy egyik osztály létszáma már is beteltnek mondható és valószínűleg sor kerül párhuzamos osztály felállítására. A tanulók IV. középiskolát végzett, 24-ik életévüket betöltött férfiak lehetnek.**

Ezzel kapcsolatban érdekes mozgalom indult meg Debrecenben. A mozgalom célja az lenne, hogy ha már az idén nem is, de **a következő iskolai évre a nők részére is engedélyezze a kultuszminisztérium a felnőttek kereskedelmi középiskoláját, hogy azok a 24-ik életévüket betöltött nők, akik nem fejezhették be annak idején tanulmányaikat, szintén érettségit tehessenek. — Eddig mintegy 50 érdeklődő van, akik hangoztatják, hogy kötelezettséget vállalnak a beiratkozásra és tandíjfizetésre,** ha a minisztérium engedélyezi a nők részére is hasonló iskola felállítását. — Kérelmükkel a tankerületi főigazgatósághoz és a minisztériumhoz fordulnak. Tervüket a Baross Szövetség Női Csoportja segítségével szeretnék megvalósítani és a részletek megbeszélésére a közeli napokban összejövetelt rendeznek, melynek időpontját lapunkban publikálni fogják és kérik arra az érdeklődök megjelenését.

Az új mozgalom mindenesetre figyelemreméltó és bár az 1942—43. tanévre engedélyezett felnőttek kereskedelmi középiskolája valamennyi kizárólag férfihallgatókat vehet fel, nincs kizárva, hogy a következő évben már illetékes helyen nem zárkóznak el a női felnőttek kereskedelmi középiskolájának esti tanfolyamként való megrendezésétől sem, valamelyik leányiskola keretében.

Fráter Lóránd

Második gimnazista kisdiák voltam s ott laktam hetedmagammal az öreg Kollégium második emeletének egyik cetusában, amidőn először találkoztam a nálam 2 évvel feljebbjáró Fráter Lóránddal, aki többször megfordult diáktársaink szobájában, ott lakó két osztálytársának meglátogatására. Most is előttem van piros, egészséges arca, villogó tekintete, amint szobánk küszöbén rendesen kezében egy hegedűtokkal megjelent. Többször hegedült előttünk, több nyire népdalokat. Már ekkor mutatkozott nála a zenei tehetség, mely családi örökség volt. Bátyja, az akkor hetedik gimnázista Fráter Béla, később szintén sok jeles dalt szerzett.

Fráter Loránd a gimnázium negyedik osztályának elvégzése után katonaiskolába ment. Később Erdélyben való nevelősködésem idején (1898—1900) többször találkoztam vele. Huszárszázada Szamosujváron állomásozott. — Fráter Loránd kedves vendége volt az erdélyi mágnás családoknak, különben is rokonságban állott velük. Anyja gr. Rhédey-leány volt. Így Fráter Loránd rokonságba jutott az angol királyi családdal s VII. Eduard koronázására meg is hívták, de amint nekem elbeszélte a meghívásnak anyagi eszközök híján nem tudott eleget tenni. Különösen gyakori vendége volt br. Bánffy Györgynének — később Teleki grófné — Gernyeszegen. Itt szerezte közismert dalát: Lányok, lányok gernyeszegi lányok. — Ebben az időben jelent meg a Nagy Miklós által szerkesztett, 50 évig fennálló, magas szinvonalú „Vasárnapi Ujság"-ban, Fráter Lóránd arcképe, huszárfőhadnagyi ruhában. Dalköltői tehetségét azzal a sajnálattal jellemezte a lap, hogy katonatiszti állása miatt nem léphet fel nyilvánosan s csak egyes családokban, bizalmas körben mutathatja be remek dalait, amelyeket maga kisért hegedűn. Többször meglátogatta Felfaluban Szaboleskát s ebben az időben zenésítette meg annak örökszép költeményét: Tele van a város akácfavirággal.

Ritkán egyesült két szép lélek olyan olyan összhangban, mint ebben a dalban. A lirikus és a dalköltő itt igazán egymásra találtak s együtt egy remekművet alkottak.

E század elején visszavonult Fráter Loránd a katonaságtól, mint nyugalmazott huszárkapitány. Megnősült. Feleségül vette Plósz igazságügyminiszter leányát. Esküvőjük a budapesti Kálvintéri templomban folyt le. Most már teljesen a dalköltészetnek szentelte életét. Sok helyen adott hangversenyt, így Debrecenben a Bikában. Sőt kiment Amerikába is. 1907 szeptember 22-én találkoztam vele újra Érsemjénben, ahol a Kazinczy-szobrát az ő hangversenyeinek bevételeiből állították fel. — Ekkor már bihardiószegi lelkész voltam s a diószegiek nevében a koszorút ezen szavakkal tettem le a szoborra: „1896-ban az érsemjéniek tettek koszorút a bihardiószegi Kossuth-szoborra, most a diószegiek tesznek koszorút Érsemjénben a Kazonczy-szoborra". A leleplezési ünnepély után Érmihályfalvára mentünk át, ahol Fráter Loránd Paulay Erzsivel együtt tartott igen magas szinvonalú hangversenyt 1908 május hó 24-én volt a Széchenyi-emléktábla leleplezése Diószegen. Felkértem Frátert, hogy jöjjön el az ünnepélyre s tartson itt egy hangversenyt. Mai napig is birtokomban levő levelében mély sajnálatát fejezi ki, hogy nem jöhet el, mivel ugyanazon időben egy nagy hangversenye van Fiumében.

1910-ben fellépett képviselőnek a székelyhídi választókerületben, Just-párti programmal. Ellenfele a kerület régóta képviselője, a Kossuth-párti Molnár Ákos volt. A diószegiek kitartottak eddigi képviselőjük mellett, különben is élénken élt bennük a Kossuth-kultusz. Időrendben az egész országban Diószegen állított fel a harmadik Kossuth-szobrot. Hiába jött le Molnár Ákos támogatására gr. Apponyi Albert, csekély többséggel Fráter Lorándot választották meg képviselőnek Székelyhídon. A választáson csendben, félrehúzódva megjelent Scotus Viator is harmad magával. Ha jól emlékszem az angol neve Weotson Stead volt. Ez az ember ellenfeleink által megfizetve tele kiabálta az egész világot a magyarok állítólagos erőszakoskodásairól. A székelyhídi választásról is úgy írt, mintha ott a szavazókat megfélemlítették volna. Erről szó sem volt, merthiszen nem is volt kormánypárti jelölt. Két függetlenségi párti jelölt marakodott egymással. Scotus Viator a kiváló írót Björnsterne Björnsont is ellenünk uszította s rávette, hogy a magyarság ellen kíméletlen, dúrva kirohanást intézzen. Már ekkor folyt ellenünk külföldön az aknamunka, amelynek később szomorú következményei lettek.

A diószegiek lassanként belenyugodtak Fráter Loránd megválasztásába, aki igyekezett mindig segíteni a hozzáfolyamodókon. A diószegiek benne inkább a dalköltőt tisztelték, mint a képviselőt. Dalai gyakran csendültek fel az émelléki szőlőhegyeken. 1912 március 15-én meglátogatott diószegi paróchiámon, ahol egy kis vendégsereget hivtam össze ebédre Fráter Loránd tiszteletére. Egyik derék hivem, presbiterem, kitűnő rizling bort küldött nekem, hogy abból a nagy dalköltőt megkínáljam. Ebéd közben felköszöntöttem kiváló vendégemet, akinek dalai ott élnek már a nép ajkána Balaton, a Duna, a Tisza, a Szamos partján, mindenütt széles e hazában. Ebéd végeztével hegedűt kért tőlem Fráter Loránd s egyik dalt a másik után énekelte hegedűkiséret mellett. Ekkor tájban szerezte ezt az érzelmes dalt: „Egy kézszorítás, te búcsúzol, Vajh' látjuk-e egymást valamikor". A következő hónapban visszaadtam látogatását Érsemjénben, ahol igazi magyaros vendégszeretettel fogadott. Hosszasan beszélt arról, hogy a népélet megfigyelése alapján miként szokta szerezni dalait.

Egy év múlva ott kellett hagynom a reám nézv oly felejthetetlen Diószeget s Debrecenbe költöznöm. Évekig nem láttam Fráter Lorándot, közben lezajlott a világháború, a két forradalom s eljött a megszállás. Ránk szakadt a gyászos Trianon. 1927-ben mint egyházkerületi szakfelügyelő Nyíregyházán iskolalátogatás végett egy pár napot töltöttem. Egyik este elmentem a Fráter által adott hangversenyre. Teljesen megváltozott a dalköltő. Hangja rekedt lett. A hanghiányt hegedűjével pótolta. Egy pár irredenta dalát is előadta. A hangverseny után annyira körülfogták, hogy csak egy pár szót tudtam vele váltani. Nem láttam többé. Egy pár év múlva Budapesten meghalt. Utolsó szava volt: „Nyissátok ki az ablakokat, több levegőt, megfulladok". A gyászos végzet hamar bekövetkezett. Holttestét Érsemjénbe szállították, ahol akkor idegen hatalom uralkodott s adott idegen nevet kedves szülőföldjének. Elvitték az általa felállított Kazinczy-szobrot. Temetésekor Érmihályfalván a koszorúkat a határon csak bizonyos vámdíj lefizetése mellett engedték át.

Fráter Loránd alakja ismét megelevenedik előttünk a róla elnevezett filmen, amelyet Budapesten hetekig adtak. — Hisszük, hogy Debrecenben is előadják az ősszel. Amit róla látunk a filmen, az csak utánzat. Az igazi Fráter Loránd örökszép dalaiban fog tovább élni nemzedékről-nemzedékre e magyar hazában.

Dr Veress István.

———ooxoo———

Közelesen lezárják a kenyérgabonajegy nyilvántartását

Minthogy a vonatkozó rendelet értelmében a kenyérgabonajegy-nyilvántartást rövid időn belül le kell zárni, saját érdekében felhívom az érdekelteket, hogy kenyérgabonajegyeiket a ref. Kollégiumban elhelyezett gabonairodában sürgősen és annál is inkább vegyék át, mivel a lezárás után a kenyérgabonajegyek már nem lesznek kiadhatók, hanem hatósági hiszteliátásra fognak szorulni.

A kenyérgabonajegy kiállítása a gabonairodában délelőtt 8—2-ig és délután 4—6 óráig a jogosultságot igazoló szerződés, régi gabonalap, rendőri bejelentési lap, a háztartás összes fogyasztási jegyei, valamint a vásárlási könyv bemutatása mellett kérhető s intézkedés történt, hogy az érdekeltek kenyérgabonajegyeiket a jelentkezés alkalmával várakozás nélkül megkaphassák. Polgármester.

———ooxoo———

Kizuhant a villamosból és koponyatörést szenvedett egy fiatal nő

Súlyos szerencsétlenség történt vasárnap a Ferenc József-út és Hunyady utca sarkán. A pályaudvar irányába haladó villamoskocsiból eddig nem tisztázott körülmények között kizuhant **Hermann Mária 23 éves fiatal nő, Árpád-tér 3. szám alatti lakos.**

Olyan szerencsétlenül esett a kövezetre, hogy **koponyatörést szenvedett.** Értesítették a mentőket, aki az eszméletlen állapotban lévő Hermann Máriát **beszállították a sebészeti klinikára. Állapota súlyos, de remény van életbenmaradására.**

A súlyos balesetről értesítették a rendőrséget és megindult a vizsgálat a szerencsétlenség körülményeinek tisztázására.

Fürdődresszeket
legtökéletesebben, legolcsóbban készít
Glattstein
fűzőkészítő, Piac u. 61. szám, félemelet

HIREK

„DEBRECZEN“

szerkesztősége, kiadóhivatala és nyomdája József királyi herceg u. 1. (Pikabérház.) Telefon nappal-éjjel: 17-52 és 27-89. (6 mellékállomás.) Előfizetési árak: havonta 3.— P, negyedévenként 8.70 P Ára: hétköznap 12 fillér., vasárnap 24 fillér.

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata július 4-én reggel 8-tól 11-én reggel 8-ig: „Aranyangyal“ Piac u. 50., telefon: 24-58. — „Reménység“ Csapó u. 22. telefon: 14-21. — „Isteni gondviselés“ Petőfi-tér és Teleki u., telefon: 32-81. „Sas“ Hatvan u. 66. telefon: 11-93.

Üzen az otthon

Kéken száll a cigaretta füstje
Szemétekre vonva fátyolát;
Álmodoztok itthoni mezőkről,
Harcban edzett, bátor katonák!
Mikor elül minden harci lárma
És a tábor pihenőre tér,
Felpirul a tábortűz világa;
Meleg fénye otthonról mesél.

A tűz körül száz parányi lánggal,
Nőtás ajkon ég a csepp parázs
Elmélázva, hazaszálló vággyal,
Rátok hull az alkonyi varázs.
S míg kígyózva száll a füst magasba
S esti szellő tépi szerte-szét,
Megpihentek néhány pillanatra,
Hallgatva a szívetek neszét.

S a távolból, mintha visszhang kelne:
Sok ezer szív dobog veletek,
S olyan, mintha együtt énekelne
Győzedelmi boldog éneket;
Mert a fegyvert győzve teszitek le!
És e hitben együtt maradunk, —
Bármi lesz is, — jusson eszetekbe,
Hogy mi mindég veletek vagyunk!

CSER KATALIN ÉVA.

———ooxoo———

— **A földművelésügyi miniszterium erdélyrészi kirendeltsége** egy éve működik már és igen eredményesen. Egy év alatt 1000 vagon vetőmagot osztottak ki és 600 vetőmagnemesítő gazdaságot szerveztek be. A tenyészállatokból többezer darabot osztottak ki. Marosvásárhelyen megnyitják rövidesen a középfokú mezőgazdasági szakiskolát.

— **A Tiszántúli Református Egyházkerület bírósága és pénzügyi bizottsága** szeptember 15-én ülést tart. Az előtte levő napon esperesi és missziói előadói értekezlet lesz.

— **A magyar hadijelentés az olasz sajtóban.** Az olasz lapok feltűnő helyen vastagbetűs címekkel közlik a honvédvezérkar főnökének legutóbbi hadijelentését. A „Voce d'Italia“ ezt a címet adja neki: Magyar seregtestek 80 kilométernyire nyomultak tovább ellenséges területen.

— **Az Iparos Kör sakkesapat tagjainak figyelmét felhívja az elnökség,** hogy minden kedden és pénteken este 8 órakor Csécsils Lajos úr tart a sakkozóknak előadást, melyre a tagokat meghívják.

— **Csang Kai Sek hagyja abba a céltalan harcot** — ezt követelte egy röpiratban a Burmában élő mégyszázezer kínai lakos nevében öt befolyásos kínai.

— **Debrecen egészségügyi helyzete.** Dr Fellegyházy Sándor m. kir. tisztiorvos a városi közigazgatási bizottságban bejelentette, hogy a múlt hónapban 75 debreceni házasságot kötöttek, 182 gyermek született, meghalt 121 egyén, így a természetes szaporodás 61. Az egy éven alul elhaltak száma 15, ami az élveszületések 8.2 százalékának felel meg. Heveny fertőző betegségben 4 egyén halt meg, ez 3.7 tizezreléknek felel meg. Gümőkórban 19, rák miatt 17, szív- és érbetegségben 10 egyén halt el. A vörheny jelentkezett nagyobb számban. Hastifusz két esetben fordult elő, halálozás nélkül. A tisztiorvos részletesen ismertette az egészségvédő intézetek június havi működését.

„Ezerédes“-nap a debreceni törvényszéken

Akit már 62-szer ítélt el a bíróság

Hétfőn délelőtt jövedéki kihágásokat tárgyalt dr **Nyerges Miklós** törvényszéki bíró. Ismert csempészek kerültek a bíróság elé. Elsősorban Vadász Piroska debreceni lakos, aki a Dégenfeld-téren kínálgatta az „ezerédest“. A bírónak arra a kérdésére, hogy hányszor volt már elítélve, egykedvűen jelentette ki:

— **Nagyságos bíró úr, én bizony magam sem tudom, de lehet, hogy 20—30-szor . . .**

Az iratokból kiderült, hogy jócskán takarékoskodott a büntetéseinek számával Vadász Piroska, mert 62 esetben ítélték már el jövedéki kihágás miatt.

A bíróság ismét elítélte. Kapott 22 napi fogházat és 621 pengő pénzbüntetést.

Weisz Sámuel földest szatócs és felesége is szacharin miatt kerültek a vádlottak padjára. Kiderült, hogy Weisz nem tudott arról, hoky szacharin is van az üzletben, mert abban az időben munkatáborban volt. A bíróság így csak a feleségét mondotta ki bűnösnek és elítélte 415 pengő pénzbüntetésre.

Nagy Ferencné Barczaság-utcai lakos is szacharint árult a Dégenfeld-téren. Jövedéki kihágásért már 37-szer volt elítélve. Most is a fogházból hozták elő tárgyalásra. Elítéltek öt napra és 30 pengő pénzbüntetésre.

Papp Sándorné, aki saját beismerése szerint 40-szer volt már elítélve jövedéki kihágás miatt, 8 napi fogházbüntetést és 260 pengő bírságot kapott. Az ítéletek jogerősek.

— **Angol repülők jártak Dánia fölött vasárnap éjszaka.** Egy gép, melyet lelőtt a légvédelem, lángokban a svéd területre zuhant. Legénysége hét kanadai repülő volt, akik közül csupán egy menekült meg.

— **Uj út épült az Alpesekben,** mely Trento városát köti össze a Verachua maagslattal. Az új utat, melynek építése 64,000 munkaórába került, nagy ünnepséggel avatták fel.

— **Kommunista lázadó bandákat vertek le az olasz alpesi csapatok Kelet-Boszniában.** A tisztogató müveletek teljesen befejeződtek, az ellenség több mint ezernyolcszáz halottat, sok sebesültet, foglyot vesztett.

— **A chilei államelnök vétójogával él** a rendkivüli felhatalmazási törvény ellen.

— **A sarkvidéki jéghatár közelében,** a Medve szigeteknél a német búvárhajók kilenc ellenséges kereskedelmi hajót süllyesztettek el. Az egyik 10.000 tonnás hajó páncélkocsikkal volt megrakva.

— **A braziliai külügyminiszter kijelentette** a sajtó előtt, hogy abban az esetben, ha a szükség úgy kívánja, az ország határain túl is felhasználják a brazíliai katonaságot.

— **Zsebmetszőt fogtak el** Pintér Jenő 47 éves alkalmi munkás személyében, aki a kecskeméti rendőrség ablakán kiugrott. Az üvegdaraboktól olyan súlyosan sérült, hogy egyik kezére megbénult.

— **Eldobott cigarettavégtől kigyulladt a hullámvasút az Angol-parkban.** Tegnap hajnalban kigyulladt az Angol-park, jelenlegi nevén Hungária-park hullámvasútja Budapesten. A faállványszerkezet hatalmas lánggal égett s a tűzoltók nagy üggyel-bajjal tudták elolltani. Az eddigi jelek szerint egy eldobott cigaretta okozhatta a tüzet.

— **Nemzetgyalázás miatt indult eljárás** Bartha Miklós mezőkászonyi lakos ellen a debreceni ügyészségen, mert Mezőkászonyban részegen beverte a zsidó kereskedők ablakait, káromkodott és nemzetgyalázó kifejezéseket is használt.

— **Genf városa kétezeréves.** A város most ünnepelte a kétezeréves fennállást. Az utcákon nagy történelmi felvonulást rendeztek.

— **Ellopta a lovak elől a zabot** Kelemen Ferenc kocsis, aki Szilágyi István debreceni földbirtokosnál volt alkalmazva. A lakásán levő szekrényben találtak is a lopott zabból. A tolvaj cseléd ellen megindult az eljárás.

— **A főispáni hivatalhoz** a hajdúsámsoni Hangya 100 pengőt küldött be, mint a füstelen nap jövedelmét.

— **4600-an voltak vasárnap a strandon.** Vasárnap volt az első meleg vasárnap. Sokan töltötték szabadidejüket a nagyerdei strandon. Délelőtt és délután sokan lubickoltak a vízben. 4600 ember fordult meg a nagyerdei strandon. Ez az eredmény a legjobb az idén, de ennél nagyobb is lesz, hiszen a strand befogadóképessége a legszerénytebb számítások szerint is 5000 ember, 3000 ruhakezőszekrény van ugyanis, a kabinok száma pedig 500. Egy kabinban pedig nemcsak a számítás szerinti négy ember, hanem többen is elférnek. A ruhakezőszekrények pedig naponta kétszer is gazdát cserélhetnek.

— **A kormányzói pár is megjelent Borbély György volt szolnokmegyei főispán sírmelékének felavatásán** Tiszaroff községben. Kállay Miklós miniszterelnök is részt vett az avatáson. Debrecen és Hajdú vármegye főispánja is részt vett a leleplezésen, majd a Borbély-család ősi kúriájában tettek látogatást.

— **Eljegyzési hir.** Szilágyi Dezső m. kir. honvédfőhadnagy vasárnap eljegyezte Vásáry Erzsébetet, Vásáry József leányát. Az eljegyzés szűk családi körben történt.

— **Ma kedden este Simi bácsinál** nagy házi hurkaestély, Weszprémi u. 2.

— **Eljegyzés.** Fehértóy Lenkét eljegyezte ifj. nemes Futó Sándor földbirtokos.

* **Dr Orbán Lajos bel- és idegorvos** rendelőjét József kir. herceg u. 4. szám alá helyezte át.

— **Párisban több luxuséttermet bezárnak** az illetékes hatóságok rendeletére. Az indokolás szerint azért volt szükség a luxuséttermek bezárására, mert működésük kínos feltűnést keltett az inséges párisi lakosság körében, tekintettel arra, hogy a korlátozási rendeleteket kijátszották.

— **Az ácsszakosztály tagjai figyelmébe.** Domokos Lajos ácsmester felesége elhunyt. Temetése ma délután fél 6 órakor lesz a köztemető II. b) ravatalozójából.

— **A newyorki polgármester felhívta a közönség figyelmét arra, hogy ujjlenyomatait adja le a légvédelmi hivatalban,** hogy esetleges bombatámadások után a személyazonosságot megállapítani tudják. A város vezetősége a hullagyüjtő helyeket is kijelölte már.

— **Debreceni és hegyaljai túristák találkoztak** a nyiregyházi Sóstófürdőn július 5-én. A debreceni túristák vezetői között volt Jakucs István, a Kollégium igazgatója és a sátoraljaújhelyi polgármester, dr Váró Andor.

— **Azt sem tudta hány évet ült a fegyházban** Muszik Antal kisvárdai lakos, aki közveszélyes munkakerülő és lopásokból tartja el magát. Legutóbb öt évet ült dologházban. Újabb bűncselekményekért visszautalták a dologházba. A bűnöző sírva kérte a bíróságot, hogy inkább a harctérre küldjék, mint a dologházba.

— **A Kocsmárosok és Italmérők Ipartársulata** 8-án 5 órai kezdettel, Timár u 31 szám alatt, értekezletet tart. Az elnökség kéri a debreceni kocsmárosokat, italmérőket és az érdekelt rokonszakmákat, hogy a tárgysorozat fontosságára való tekintettel mentől nagyobb számban megjelenni szíveskedjenek.

— **Debreceni írónő elbeszélése a magyar írók életrajzáról.** Viczé Soltészné Guldán Olgát, akinek finom, hangulatos írásait jól ismeri olvasóközönségünk, felkérték, hogy az „Attila“ című irodalmi lap részére írja meg a magyar költők életrajzát a 16. századtól kezdődően.

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

Nagyarányú építkezések az országban

Az építőanyaghiány ellenére is komoly, nagyarányú építkezés folyik az országban. Budapesten az OTI 240 kertes családiházat épít és hozzákezdenek ez évben 17 kétemeletes bérház építésére. Székesfehérvárott kórházi pavillonok, Nagybányán hűtőház és exportvágóhíd, Miskolcon 830.000 pengővel tanoncotthon, Zomborban megyeháza épül 1,600.000 pengővel, Sopronban a Magyar Ujságírók Nyugdíjegyesülete 128 szobás üdülőszállója épül. Szatmárban, Máramarosszigeten és Beregszászon is nagyobb építkezés, közmunka indult.

———ooxoo———

Elvágta ütőerét egy életunt asszony

Garai Károlyné, született Bárány Mária 34 éves asszony Szoboszlói úti lakos vasárnap délután kihasználva, hogy egyedül maradt lakásában, **zsilettpengével felvágta ütőerét. Nagy vérveszteségben eszméletlen állapotban találtak rá a házbeliek és értesítették a mentőket, akik a sebészeti klinikára szállították. Állapota olyan súlyos, hogy a rendőrség eddig nem tudta kihallgatni tettének okai felől.** Valószínű, hogy életunt ságból akarta elkövetni végzetes tettét, mert hozzátartozói előtt gyakran tett olyan kijelentéseket, melyek arra engednek következtetni. A rendőrség megindította a vizsgálatot.

———ooxoo———

Ellopott 9 tyúkot, megevett hármat és mikor a csendőrök elfogták öngyilkos lett

Kovács Tituszné berettyóújfalui asszonynak az udvarán feltörték a baromfiólat és elloptak 9 tyúkot és egy kakast. A csendőrség kinyomozta a tolvajt Török Ferenc napszámos személyében, akinek házánál az ellopott sárga tyúkok tolláből találtak is. A csendőrség előtt beismerte a tolvaj, hogy **a kilenc tyúkból hármat evett meg és a többit a piacon adta el.**

A csendőrség őrizetbe vette a tyúktolvajt, aki látszólag nyugodtan vette tudomásul a letartóztatást. Alig hagyták azonban magára a csendőrök, **elővette zsebkését és átvágta vele a nyakát.** Észrevették a vergődését, értesítették az orvost, de segíteni nem tudtak, mert kórházba szállítás után néhány perccel meghalt.

A napszámos felesége elmondotta, hogy nem volt tudomása a lopásról. A férje beteges, büdöbajos ember volt, aki nagyobb munkát nem tudott végezni és alkalmi munkákból tengődött.

———ooxoo———

— **Megölte a feleségét, hogy ne kelljen tartásdíjat fizetni.** Vörös Sándor bölcskei vegyeskereskedő az utcán támadta meg és szúrta le elvált feleségét. A gyilkost 15 évi fegyházra ítélték és a Kúria jogerőre emelte az ítéletet.

— **Az angolok** a „Daily Express“ jelentése szerint a háború kitörése óta 21 cirkálót és 83 rombolót vesztettek.

— **Rekkenő a hőség magyar földön,** de Braziliában, a délkeleti államokban hatalmas hóviharok vannak. Egyes városokban másfélméteres a hó és tíz fok a hideg.

— **Fürdés közben a Tiszába fulladt** Czető Lajos tiszadadai lakos. Szívgörcsöt kapott a hideg vízben és úgy merült el. Holttestét órák mulva fogták ki a vízből.

Új és használt kútszivattyuk
Füvessy
Simonffy-utca 15. Telefon: 28-03.

A közönség szava

MI OKOZZA A MAGAS GYÜMÖLCSÁRAKAT

Mélyen Tisztelt Szerkesztő Ur! B. napjukban Tánczos Béla ny. r. detektív úr azt irja, hogy a gyümölcsárak igen magasak, azt a termelők tetszés szerinti áron árusítják és ilyen módon a szegény gyermekek nem juthatnak gyümölcshöz. Hogy a gyümölcsárak igen magasak, az kétségtelen; de vajjon minek van ma alacsony ára? Pár évvel ezelőtt 80 fillért adtunk egy elsőrendü oltványért, a tavasz folyamán 2 pengő 50 fillérért kaptunk egy másod, vagy talán harmadrendü oltványt. Ez az ár nem magas? Ugyanez a helyzet a permetezőszerekkel is. Pl. pár évvel ezelőtt 1 kg. Meritol, vagy más fajta arzénes szer 2 pengő 40 fillér volt, — most pedig 4 pengő 80 fillért kell érte adni. Ugyanilyen eredménnyel sorolnatnám fel az összes ismert permetezőszereket. Tessék csak hozzá számitani ezekhez még azt is, hogy a gyümölcstermelőknek télen is kell permetezni és nem is egyszer, ezekkel a drága permetező szerekkel, pedig télen a fák nem teremnek, de csak igy lehet a nyári termés egyrészét megmenteni. Nem érdektelen még azt is megemlítenem, hogy a tavasz folyamán egy permetező embernek öt pengőt fizettem egy félnapi permetezésért.

Mindezek csak jelzőtők, hogy mit kell a gyümölcstermelőknek kiadni, hogy termésüket a piacra állithassák. Ugyszólván drága pénzért kell megvenni a magunkét. Ezek okozzák a gyümölcsök magas árait, egyébként 1 pengő a cseresznye és 1 pengő 10 fillér a meggy és inkább abból vegyenek annyit, amennyire pénzük futja. **Egy gyümölcstermelő.**

A HÚSELLÁTÁS MEGKÖNNYITÉSE

A háborúnak minden időben fontos problémája volt az élelmezés m. p. nem csak a hadrakelt sereg és a katonaság, hanem a polgári lakosság ellátása is. A legrövidebb ideig tartó háború is nélkülözéssel jár, az évekig tartó hadjárat pedig még az olyan tejjel-mézzel folyó Kanaánban sem maradhat nyom nélkül mint Magyarország, ha nem is abban a mértékben, mint ellenségeinknél. — A nélkülözések enyhítésére az egyetlen eszköz az önellátás és mint látjuk minden állam nagy gondot fordit annak kiépitésére és fokozására. Tudjuk, hogy Németországot már régen foglalkoztatja ez a kérdés és az a mostanában létesitett tudományos kutató intézmények is egyik legfontosabb feladatát képezi.

Kedvezőbb termelési viszonyaink sem jogosítanak ezen kérdés ignorálására és igy szolgálatot vélek tenni, amikor felhívom a figyelmet a nyultenyésztésre, m. p. nem a kényes és nagy fáradtságot igénylő angora, hanem az élelmiszereinket szaporító húsnyul tenyésztésre.

Azt hiszem abban egyetértünk, hogy húsellátásunk messze mögötte marad a békebeli szinvonalnak. Többé kevésbé bele is törődünk, hogy húst csak hetenként háromszor eszünk.

A nyul tenyésztése kiegészitené a szük húskészleteket a piacokon s megoldaná a húsellátás problémáját a háztartásokban. Kevés fáradtsággal jár, az élelem beszerzése sem igényel nagyobb gondot és költséget, a táplálék nagyobb része konyha- és piaci hulladék, amit szemétbe dobnánk. A nyul igen szapora (egy nőstény évente 15—16 fiókát nevel) bundája igen értékes, húsa pedig számtalan alakban kitünően élvezhető, ára lényegesen kevesebb mint a többi húsféléé, tehát amellett, hogy izletes, könnyü és nagy tápértékü, alkalmas lenne a kisebb pénzü családok húsellátásának fedezésére is. Érthetetlen, hogy sokan idegenkednek tőle, még azok közül is, akik a mezei nyul húsát inyencfalatként kedvelik.

Valamelyik tenyésztési szakiró leirja, hogy egy nyultenyésztő kételkedő ismerőseit vacsorára hivta meg. Tyúklevest, pörköltet, sonkás tesztát, majd bécsi szeletet tálaltatott nekik, halsalátával és az étkezés végén megkérdezte vendégeit, melyik fogás volt nyulhúsból. A vendégek csak a pörköltre gyanakodtak, holott minden étel, még a tyúkleves és halsaláta is abból készült.

Minden amellett szól, hogy a külsőségi háztartásokban érdemes a tenyésztésével foglalkozni. El tudja kevés költség mellett olcsó hússal látni kis fáradtsággal a családot nagyobb arányban pedig hézagpótló vállalkozás, mely kényelmes megélhetést biztosit. Külföldön már erősen el van terjedve. **G. E.**

A városi közigazgatási bizottság a ponyvairodalom ellen

Debrecen város közigazgatási bizottsága *Szilassy* László főispán elnökletével tegnap délelőtt tartotta meg rendes havi ülését.

Dr. *Poroszlay* László tanácsnok ismertette a polgármesteri jelentést, melyhez vitéz *Berényi* István ny. vezérőrnagy szólalt fel.

Arra kérte a közigazgatási bizottságot, *hasson oda, hogy Debrecen utcáiról végre eltünjenek a ponyvairodalom termékei.* A polgármestert viszont a ponyvatermékek meggátlására kérte.

Dr. *Kölcsey* Sándor polgármester azonnal válaszolt és kifejtette, hogy *ez a kérdés a kormány hatáskörébe tartozik, a kormány intézkedései már folyamatban is vannak.* Ebbe az ügybe intézkedőleg a törvényhatóságnak nincs beleszólása. A legutóbbi városi közgyülésen is foglalkoztak ezzel a problémával s feliratot intéztek a kormányhoz. Annak semmi akadálya sincs, hogy a közigazgatási bizottság is kérje a kormányt a mielőbbi intézkedések megtételére.

A közigazgatási bizottság ilyen értelemben határozott.

Az ellenséges hazug propaganda újabb módszere: halálhírét költik a hadbavonultaknak

Illetékes helyről felkérték a MTI-t a következők közlésére: Néhány nap óta több oldalról érkeznek olyan jelentések, amelyek arra mutatnak, hogy az ellenséges propaganda eddig nem alkalmazott módszerrel kísérletezik a fővárosban és a vidéken. Néhány megfizetett, vagy lelkiismeretlen egyén kétségkívül rémületkeltés céljából hazatért katonának mondván magát, telefonon felhívja az egyes hadbavonultak hozzátartozóit és részvétet fejezve ki a harctéren a férj, vagy hozzátartozó halálhírét közli. Ehhez rendszerint hozzáfüz nagyarányú háborús veszteségekről szóló, vagy egyéb természetű lehangoló célzatú megjegyzéseket, miután az eddigi esetekben egytől-egyig kiderült, hogy a közölt halálhír koholmány volt, de tény az is, hogy az ezzel kapcsolatosan elmondott nagy veszteségekről szóló közlések célzatos, merő kitalálások, kétségtelen, hogy az ellenséges propaganda ezzel a régi világháború idejéből egyébként ismeretes fogással igyekeznek egyfelől rémületet kelteni, másfelől hazugveszteséghírek elterjesztése révén a nemzet lelkierejét fokozatosan megrendíteni. Közbiztonsági szerveink már is nyomára jutottak a bomlaszlószervezetek egyik tagjának. A néhány napi elképesztő méretü, természetesen merőben kitalált hazugságokat terjesztett a fővárosban és a vidéken a m. kir. honvédség veszteségeiről.

A Szenczi Molnár Enekkar és Iparos Dalkör hangversenye a sebesült katonáknak

Vasárnap délután igen nagysikerü szórakoztató hangversenyt rendezett *a Szenczi Molnár Enekkar az Iparos Dalkörrel* karöltve a helyőrségi kórház udvarán. A hangverseny közönsége sebesült és beteg katonák voltak, akik látható örömmel fogadták a két egyesület kiváló műsorszámait. A Szenczi Molnár Enekkar *Csősz László* karigazgató vezetésével öt csoportban alföldi, dunántúli felvidéki, erdélyi és Debrecenben ismeretlen katonanótákat énekelt. Mindenik dalcsoport eléneklése után a katonák által kiválasztott illetőleg legjobban tetsző dalt a helyszinen meg is tanitotta a bemutató egyesület *Csősz László* tanár vezetésével. A mosolygó katonaarcok elárulták, hogy szivükszerinti nóták a nagy gonddal és körültekintéssel összeválogatott szebbnél szebb népi eredetü dalok. Szivesen vették azért is, mert annak a falunak a lelke áradt ezekből a dalokból, ahová mindenkor visszavágynak hős honvédeink, merthiszen nagyrészük onnan indult el a haza védelmére.

Az *Iparos Dalkör Szondy László* karnagy vezénylete mellett *Liszt:* Magyar ünnepi dal, *Dobay:* Katonanóták, *Ádám Jenő:* Balaton somogyi nóták és *Ákom:* Magyar szerenád c. kórusműveket énekelték nagy és őszinte siker mellett. A nagymultú dalkör e szerepelésével újból igazolta, hogy városunk kulturéletének fontos tényezője.

Rózsássy László, Benedeek Imre, Pocsay Gábor, Strebelovszky Lajos szavalatukkal, *Schreier Erzsébet* és *Frimmer Pál* kedves és hangulatos magánjeleneteikkel tették bensőségessé a minden tekintetben kiválóan sikerült szórakoztató hangversenyt.

———ooxoo———

— **Az olasz légi fegyvernem** egységei számára új jelvényt rendszeresitettek. Az új kitüntetésnek három fokozata van, bronz, ezüst és arany.

— **Egy brüsszeli lap**, a „Le Soir" beszámol arról, amit lapunk közölt annakidején, hogy Szabó Gyula cipésznek megszületett a 12. gyermeke és a kereszlanyaságot 52 diákleány vállalta és ők gondoskodnak a gyermek jövőjéről is.

Háromhónapi fogház és 5225 pengő pénzbüntetés félkiló ezerédesért

Dr **Nyerges Miklós** törvényszéki bíró elé került jövedéki kihágás miatt Grün Dezsőné debreceni Csokonai-utcai lakos, aki félkiló szacharint, 800 darab lüzkövet és 4 kiló szivarkapapirt adott el itj. Sánthá Károly hajdúböszörményi lakosnak. A tárgyaláson Grünné kijelentette, hogy **őt már elitélték 18-szor jövedéki kihágás miatt, mindig megmondotta, ha bünt követett el, de most nem vállalja, mert nem adott semmit Sánthának.** A szembesités során Sántha szemébe mondotta, hogy ő adta át a csempészárukat.

A biróság elitélte Grünnét háromhónapi fogházra és kötelezte 5225 pengő birság megfizetésére. Sánthá Károlyt 19.450 pengő birság megfizetésére kötelezték. Az itélet jogerős.

———ooxoo———

— **A feleségével összeveszett** egy sajószentpéteri lakos és dühösen elrohant hazulról. Az utcán találkozott Domokos István 33 éves munkással, akibe belerohant, csakhoky boszszúját valakin kitöltse. Domokost életveszélyes állapotban vitték kórházba.

— **Mozdonymosás közben leforrázta magát Spisák Mihály 29 éves MÁV fütő.** Első és másodfokú égési sérülést szenvedett. A mentők a bőrgyógyászati klinikára szállitották, ahol ápolás alá vették.

— **Az iparügyi miniszter rendeletileg szabályozza az állati szőr- és szaruanyagforgalmat.** A Budapesti Közlöny keddi száma közli az iparügyi miniszter rendeletét az egyes állati bőrök és szaruanyagok forgalmának szabályozása tárgyában.

— **Mezőgazdasági gépek esetenkénti vámmentessége.** Budapestről jelentik: A kormány hozzájárult ahhoz, hogy a pénzügyminiszter esetenként vámmentességet adhasson külföldről behozott olyan mezőgazdasági gépekről és eszközökről, amelyek belföldön nem állithatók elő. A vámmentesség elnyerésére a kérvényt a földmüvelésügyi miniszterhez kell benyujtani, mellékelve hozzá a kitöltött és aláirt behozatali ürlapot. (MTI.)

Budapest közkedvelt prímásnője
Sipos Erzsike
női zenekarával minden este a
SPORT
Kávéházban
(Erzsébet u. 111.)
játszik

Anyakönyvi hirek

Születések: Géczi Gábor npsz Monostorpályi, fiú László. Horváth Miklós npsz. Kinizsi u. 24. leány Erzsébet. Takács Gábor pék s. Varga u. 28. fiú István. Babotán Imre npsz. Piac u. 18. sz. leány Margit. Palatitz Ferenc banktisztviselő Tompa M. u. 8. fiú Ferenc. Mezősi József szigorló mentőorvos Sámsoni út 9. leány Melinda Irén. Márkus Lajos hentes s. Nagycsere 53. fiú Attila. Krecsmáry Gyula malomvezető H.-pályi, fiú György. Takács Gyula npsz. H.-hadház, leány Ilona. Tóth Imre marmi fütő B.-újváros, leány Piroska. Csikós Mihály kertész, Bellegelő 259. leány Rozália. Domán István máv. tiszt Herczeg u. 3-b. fiú István. Nánási Antal máv csiszoló Pandur u. 14. leány Éva. G. Kiss Jenő máv. s. tiszt Kerekes G. u. 13. fiú László. Matyi Miklós marhakereskedő. H.-böszörmény, fiú Miklós. Szabó Mátyás npsz. H.-böszörmény, leány Erzsébet. Bakucz Mihály motorszerelő Ghilányi u. 17-d. fiú, Tibor. Kis András tisztv. Lehel u. 37. leány Mária. Roncskó Aladár pilóta szkvtő Monti ezredes u. 17. leány Márta. Kiss Imre börgyáros Zöldfa u. 18. fiú Csaba. Dobó Gábor gazd. cseléd Elep 49. fiú István. Kozma László kovács s. Géza u. 5. leány Erzsébet. Fórizs János máv. esztergályos György ut. 5. leány Hajnalka. Morvai András téglagyári m. Tegez u. 81. fiú András. Besenyei János kisbirtokos Bellegelő 618. fiú Imre. Mikus István főhadnagy Békésgyula, fiú István. Jónás Miklós cipész s. Vargakert. 4. fiú József. Bodnár Károly községi irnok N.-léta, fiú László. Dr. Julow Jenő törvényszéki bíró Máramarossziget, fiú Jenő. Dr. Fóris István postatiszt Mester u. 26. leány Györgyi.

Eljegyzések: K. Nagy Sándor iskolaszolga—Rácz Margit Miklós u. 23. Mozsár Kálmán városi műszaki rajzoló Apaffy u. 143.—Horváth Róza Nyil u. 37. Kolos Ferenc épitészmérnök Budapest—Fehér Melitta Kossuth u. 13.

Házasságok: Viszokay Győző mezőg. kam. s. intéző Szolnok—Zempléni Mária Arany J. u. 1-a. Köhalmi Lajos reptéri asztalos s. Ghilányi u. 3.—Sándor Margit Kender u. 17. Gönczi Pál szigorló orvos Szt. Anna u. 9.—Erdélyi Erzsébet Nagymuzsaly. Kiséry Béla lelkész Nagydobrony—Görömbey Jolán tanitónő Nagydobrony. Svehla György fm.—Dusa Mária Határ u. 17-b. Szemák Mihály kerékgyártó s.—Kockár Milka Szent Anna u. 33. Veternik Mihály ács s. Dunaharaszti—Kegyes Zsuzsánna Toroczkó u. 56. Kecső István c. örmester Pavillon laktanya—Ripszki Emma Szabó K. u. 24. Udvarhelyi József tanitó Nyomár, Borsod megye—Galambos Jolán Margit u. 2. Csősz Ferenc ref. ig. tanitó H.-hadház—Berezni Mária Vörösmarty u. 16. Cs. Elek József npsz. M.-pályi út 9.—Kozma Juliánna Nyugati u. 26. Ormósi Viktor máv. tisztjelölt Nógrádi M. u. 3.—Végh Olga Bercsényi u. 40. Szőllős Bálint c. örmester Luther u. 78.—Sárándi Ilona Bujdosó u. 6. Biró Károly máv. géplakatos Szegedi G. u. 11.—Bertus Ilona Honti u. 6. Nyiri István keresk. üzletszerző Fancsovics u. 10.—Horváth Teréz Kinizsi u. 39. Bálint István fodrász s. József kir. hg. u. 51.—Mónus Ilona Töhötöm u. 31. Szentkirályi Sándor kőmüves m. Eötvös u. 33.—László Juliánna Nyil u. 49. Skach József máv. müvezető Ruyter u. 4.—Pogonyi Margit Félegyházi T. u. 17. Tóth Ernő cipész m. Magoss György tér 26.—S. Varga Mária u. o.

Halottak: Vas Imréné ref. 80 éves Nagycsere 74. Nagy Ferencné ref. 43 éves, Monti ezredes u. 4. Weisz Bernátné rk. 55 éves, Szoboszlai út 2. Somogyi Lajos ref. 2 hónapos, Népház. Károlyi Sándor ref. 92 éves, Kishegyesi út 40. Laduczki Józsefné ref. 52 éves, Nyulas u. 17. Kulcsár Ferenc ref. 27 éves, Kecskemét. Kerezsi Erzsébet gk. 2 éves, Tegez u. 67. Somogyi Zoltán ref. 5 éves, Olajütő 13. Kolláth Mária ref. 76 éves, Vilmos cs. krt 56. Abai Margit rk. 31 éves, Bellegelő 79. Makkai Mária rk. 1 hónapos, Pesti u. 4. Özv. Jencs Jánosné ref. 78 éves, Hajnal u. 1. Özv. Kovács Károlyné ref. 72 éves, Eötvös u. 90. Orosz János dohánykertész rk. 57 éves, Szakoly. Özv. Bakó Jánosné ref. 76 éves, Honvédtemető u. 1. Kerekes Kálmán ref. 77 éves, Apaffy u. 20. sz. Szabó György ref. 70 éves, Hegyi M. u. 17. Püspök Ösmér rk. 82 éves, Kishegyesi u. 40. Bökönyi Erzsébet gk. 3 hónapos Népház. Vig Zsigmondné ref. 60 éves, Mikepércs. Györki Mihály ref. 85 éves, Olajütő 22. Fohn Ignáczné izr. 74 éves, Kinizsi u. 13. Hetey Béla ref. 66 éves, Nyirgelse. Huszár Katalin gk. 3 hónapos Mátészalka.

GYASZROVAT

Koncz Géza 25 éves korában elhunyt Temetése kedden délután 5 órakor lesz a Köztemető 3 ravatalozó termeből. Lakás: Gizella u. 7. Temetését: **Bartha** vállalata végzi.

Domokos Lajosné Kovács Eszter, 60 éves korában elhunyt. Temetése kedden délután félhat órakor lesz a Köztemető 2. ravatalozó teréből. Lakás: Székelyhadoszály u. 13. Temetését: Barta vállalata végzi.

Özv. Molnár Istvánné-Bertalan Istvánné 82 éves korában elhunyt. Temetése kedden délután 5 órakor lesz a Köztemető 4. ravatalozójából. Dankó temetkezés.

hetei Hetey Béla földbirtokos 65 éves korában elhunyt. Temetése kedden délután 4 órakor lesz a nyirgelsei gyászháztól, az ottani ref. temetőben. Dankó temetkezési vállalat rendezésében.

Huszár Katóka csecsemő temetése kedden délután 3 órakor lesz a hármas teremből, görög katolikus szertartással. Csurka temetkezés.

Juhos József 46 éves. Temetése kedden 2 órakor lesz a Köztemetőből, gör. kat. szertartással. Csurka temetkezés.

— **Az amerikai spanyol nagykövet ajból megcáfolja** az amerikai sajtónak azt az állítását, hogy spanyol hajók látják el üzemanyaggal az Atlanti-óceánon működő búvárhajókat.

— **A francia területen élő németeket 1944 július 1-ig visszaadják az elkobzott vagyonukat.** Az erre vonatkozó rendelkezés már megjelent a francia hivatalos lapban.

— **A hőszöborakoló Fodor József** nélkülözések között élő családja részére N. N. 2 darab szeretetcsomagot, Ny. G.-né 2 pengőt, K. G. 2 pengőt küldött. Az adományok átvehetők kiadóhivatali pénztárunknál.

SPORT

Nagy győzelemmel búcsúzott a bajnoki idénytől a DVSC

DVSC—MOVE Szabolcs 8:1 (2:0)

A DVSC szép játékkal búcsúzott el a balszerencsés bajnoki idénytől. Az I. félidőben is nagy fölényt harcol ki a debreceni csapat, azonban a támadósora balszerencsével játszik és csak Berecz és Szilágyi góljai jelentenek eredményt. A MOVE Szabolcsban szenzációsan véd Márki és részben ez az oka, hogy szünetig nem sikerül nagyobb gólarányú győzelmet elérnie a DVSC-nek.

— Márki ma „be akarja magát védeni" a DVSC-be — hangzik a lelátón utalással arra, hogy a kitűnő nyeregyházi kapus megszerzéséről tárgyal a DVSC vezetősége.

A II. félidőben folytatódik a nagy DVSC fölény és ezúttal jobban sikerülnek a DVSC-csatárok lövései is. Szilágyi három újabb gólt szerez. Sidlik kétszer juttatja a nyiregyházi hálóba a labdát és a mérkőzés legszebb gólját, melyet Kristófnak fejelt be, les miatt nem ítéli meg a játékvezető. A MOVE Szabolcs egyetlen gólját Mester szerzi meg.

A DVSC-ben a védelem kissé könnyen vette dolgát. A fedezetsorban ezúttal Orosz volt a legjobb. Minden labdájának szeme van, higgadt, kitűnő játékaival kezdi megközelíteni a Bocskayban annakidején mutatott nagy formáját. Jó volt Zilahi és Mester is — A támadósorban Szilágyit gólképessége dícséri. Berecz kitűnő, Serfőző mezőnyben szép dolgokat csinál, lövéseivel ezúttal nem volt szerencséje. Sidlik javuló formát mutat, Kristófnak csak lendülete dicsérhető, szeleburdiságával rengeteget ront. Bartha játékvezető nem csinált nagyobb hibát. A mezőny legjobbja a nyiregyházi kapus: Márki. — Rajta kívül csak a Szalai—Mesterszárny, Bogár és Kabai dicsérhető.

A közönség véleményét fejezte ki az a sűrűn felhangzó kijelentés, hogy: tavaly nem bánták az elvesztett bajnokságot, mert a csapat nem volt jó, az idén azonban megérdemelné a DVSC az NB I-be jutást.

A NB II Mátyás csoportjában már csak egy mérkőzés van hátra a Nagybányai SE—MOVE Szabolcs között. — Ezzel befejeződik a bajnokság, melyet végeredményben 4 pont előnnyel nyert meg a Törekvés a DVSC előtt, úgy, hogy tavasszal egyetlen pontot sem vesztett. A DVSC pedig 10 pont előnnyel második a K. MÁV előtt, két veresége szenvedett: a Törekvéstől és a Nagybányai SE-től, gólaránya 111:34....

A magyar—horvát Róma Kupa teniszmérkőzés 3:3 arányban döntetlenül végződött, miután az utolsó napon Katona és Asbóth is fölényesen győzött és behozta a magyar csapat hátrányát.

A vízilabda rangadót 4:2 arányban az UTE nyerte a MAC ellen.

A Szeged—SzVSE vegyes Nagyváradon 4:3 arányban győzött a 11-est hibázó NAC ellen.

Sárosi György dr visszaamatőrösítését kéri. Felbontotta szerződését Ferencvárossal, de kéri, hogy a visszaamatőrösítési egy évet a Ferencvárosban tölthesse ki.

Simonyi, a DVSC tartalékhátvédje, aki a GTE-ből került Debrecenbe és csak ősszel szerepelhet, hír szerint vissza akar menni Budapestre a Gammába.

A DVSC erősítési tárgyalásai eredménnyel kecsegtetnek. Egyelőre Márki, a kitűnő nyiregyházi kapus és Lendvai, az Újvidéki AC középcsatára valószínű, hogy a debreceni csapathoz kerül, de más játékosokkal is folynak tárgyalások.

Gyarmathy Olga kitűnő fővárosi szereplése

Gyarmathy Olgának, a kiváló debreceni hölgyatlétának nagyszerű szereplése volt az eseménye a budapesti női atlétikai versenynek. Gyarmathy Olga megnyerte a magasugrást és több számos jó helyezést ért el. Gyarmathy Olga annak ellenére, hogy az idén még nem vett részt versenyen, kitünően megállta helyét. Az olasz—magyar válogatott viadalra egyik legnagyobb értéke és reménysége atlétagárdánknak.

*

— **Egy pontot sem fogunk elveszteni a jövőben** — mondta Hadházy Dezső, a DEAC lelkes vezetője. — Számít az a hatodik hely is a kerületi versenyeken és mi erre pályázni fogunk. Hogy mást ne mondjak, beadtam a szövetséghez a kérvényemet, hogy engem minősítsen vissza III. osztályú versenyzővé. Utóvégre 45 éves multam, több mint három éve nem indultam versenyen, kérésem jogosult. Ha ez megtörténik, el fogok indulni én is a kerületi versenyeken. — Végigfutom még a 110-es gátat, rúddal és távolban is szerzek néhány pontot, sokat leadtunk eddig, de még sokat be is hozhatunk. (A II. osztályú egyesületi bajnokság állása jelenleg a következő: 1. BEAC 397 pont, 2. MAFC 331 pont, 3 PEAC 316 pont, 4. BSzKRT 315 pont, 5. FTC 259 pont, 6. Törekvés 213 pont, 7. DEAC 210 pont, 8. WMTK 82 pont.)

A keleti kerületi atletikai bajnokságnak

második napján Debrecenben az alábbi eredmények voltak: 200 m. 1. Hegedüs NyVSC 23.5. 2. Török SzMÁV 23.9. 3. Barta DEAC 24.5. — 1500 m.: 1. Simon SzMÁV 4:33. 2. Morvai DVSC 4:42. 3. Kertész DEAC 4:44.8. — 400 m.: 1. Nagy DVSC 55. — 2. Szántó DVSC 64. 400 m. gát: 1. Szántó DVSC 61.1. 2. Kovács DEAC 64. 3. Rátonyi DEAC 65. 3000 m. akadály: 1. Trencsényi DVSC 11:25.6. 2. Papp DVSC 11:50 3. Horvát DTE 12:18. — Hármas: 1. Kapros dr DEAC 13.17. 2. Kárpáti DEAC 12.82. 3. Berta DEAC 11.91. — Súly: 1. Molnár DEAC 12.86. 2. Beck SzMÁV 12.67. 3. Szarka NyVSC 11.07.

*

Szerdán atletikai válogatóverseny lesz leventék számára. A városi leventeparancsnokság július 8-án, szerdán délután 4 órakor a DEAC pályán atletikai válogatóversenyt rendez az augusztus 16-án Budapesten megrendezendő országos leventeversenyre. Azok a leventék, akik a válogatóversenyen indulni akarnak, a helyszínen nevezhetnek. Nevezési díj nincs. A helyezettek éremdíjazásban részesülnek.

A strandon tartják a válogatott tornászok edzéseiket a tornatermek igénybe vétele miatt. Kaptuk a következő közleményt: Értesítem a keleti kerület válogatott hölgy- és férfi tornászokat, hogy edzéseinket július 8, szerdától a városi fürdő szabadtéri tornahelyén tartom meg. Hölgyek edzése kedd, csütörtökön délután negyedhattól negyednyolcig, férfiak edzése hétfőn, szerdán, pénteken délután félhattól félnyolcig. Felhívom a kerület összes válogatott férfitornászait, hogy július 8, szerdai edzésünkön, saját érdekükben feltétlenül jelenjenek meg. **Schmidt Gyula** ker. titkár.

Százötven tiszt, tiszthelyettes és legénységi állományú honvéd nyerte el a hadtest területén a sportügyességi jelvényt. A hadtest területén most tartották a sportügyességi jelvényszerzőversenyt. A versenyszigorú feltételekhez kötötte a kétféle, kis- és nagy jelvény elnyerését. Négyszázan felül voltak a jelentkező tisztek, tiszthelyettesek és legénységi állományú honvédek száma, kik között negyven évesnél idősebb tisztek és tiszthelyettesek is voltak A komoly testi erőt is megkövetelő verseny fegyvernemenként külön feltételeket rótt a versenyzőkre. Igy pl. a gyalogságnál 25 kilométeres gyaloglás 4 óra 30 perc alatt, 2000 méteres terepfutás 9 perc alatt szerepeltek a versenyszámok között. Ezeknek a feltételeknek igen szépen feleltek meg a versenyzők, mert pl. a gyaloglás győztese a 25 kilométeres útat, ebből 12 homokos terepen volt, teljes menetöltözetben 3 óra 25 perc alatt tette meg. Kiegészítette még a jelvényszerző versenyt az akadályok leküzdése, nyolcszoros drótakadályon átvergődés, öt méter széles kötelen átfüggeszkedés, vizesárok átugrása rúddal, kőfal és mögötte vizesárok stb, azután pedig éleslövészet. A legénységi állományuak mellalákra lőttek puskával, 100 méterről. Öt lövésből öt találatot kellett elérni azoknak, akik a nagy jelvényt akarták megkapni. A tisztek és tiszthelyettesek pisztollyal lőttek 25 méterről szökellő alakra, félperc alatt nyolc lövést téve. A nagy jelvényhez nyolc lövésből nyolc találat volt szükséges, a kis jelvényhez hat találatnak kellett az alakba belemennie. A szigorú feltételek ellenére igen szép eredményt hozott a verseny. Több mint százötven tiszt, tiszthelyettes és legénységi állományú honvéd nyerte el a nagy és kis sportügyességi jelvényt. Ezzel a versennyel is beigazolódott, hogy a magyar honvédség erőben és ügyességben is kiváló.

KÖZGAZDASÁG

Arzuhanások a debreceni élelmiszerpiacon

A burgonya 40 fillér

A debreceni élelmiszerpiacon nagyobbarányú árlemorzsolódás történt. Áru volt bőségesen és a kereslet is élénk volt. *Az elmult heti árakhoz viszonyítva valóságos árzuhanás történt.* A gyümölcspiac árai tartották még magukat, bár ott is volt ármérséklődés. A pándi meggy 1.70—1.80, fehér cseresznye egy pengő, fekete cseresznye 1.10. Árpával erő körte 1.20, alig nagyobb a vadkörténél, azt mondják igen sok van a fákon. Nyest alma 1.60, málna 1.80, ribizli 80 f.—1 pengő. Pöszméte 1 P.

A baromfipiacon volt felhozatal és délben is volt még kacsa, csirke eladó. Idei kacsa párja 9 pengő, pelyhes kis kacsák darabja egy pengő. *Galamb párja 2 pengő és 60 fillér. Ez a legdrágább, mert alig van rajta mit enni.* Rántani való csirke párja 4.20—4.60 P.

A zöldségpiacon a zöld bab és burgonya uralkodik. Az elmult héten még 60—70 fillér volt a zöld bab, most 40—46 fillér, ugorka volt 80 f, most 40, paprika darabja volt 30, most 20—24 fill. A nagyobb főzőtököt egy pengőért adják. Sóska kilója 40 fillér, zöld borsó volt 70—80, most 40 fillér, retek csomója 20 fillér, hagyma 24—26 f. Kalarábé darabja 6—7 fillér, fejes káposzta 30—50 fillér, olasz káposzta 20—30, burgonya 40—44 fillér. Felhozatal volt elég burgonyából és nemcsak a piacot látták el a termelők, hanem a fűszeresek is beszerezhették szükségletüket a burgonyából kényelmesen.

*

Dr Zsupán Kálmán állategészségügyi főfelügyelő a városi közigazgatási bizottság ülésén jelentést tett az állategészségügyi helyzetről. Debrecenben a mult hónapban e téren a viszonyok jók voltak. Az I. kerületben lépfene és sercegő üszök, az V-ben serléspessis fordult elő, ezzel szemben megszünt a körühkór a IV. és a baromfikolera a II. kerületben. Júniusban Debrecenből vasúton elszállítottak 46 lovat, 147 két éven felüli és 72 két éven aluli szarvasmarhát, 35 borjút, 66 juhot, 2 bárányt, 44 hízott sertést, 1457 sovány sertést, 50 süldőt és 14 malacot. Gépkocsin nem történt állatszállítás. A hízott sertés kivételével minden állatfajtában a forgalom emelkedett.

APRÓHIRDETÉSEK

ALKALMAZÁST nyer férfi

Érettségizetteket, vagy 4 középiskolával rendelkezőket nyomdász (szedő)-tanulónak felvételetnek. Jelentkezni lehet hétfőtől, délelőtt 9/11-ig e lap nyomdájában, József kir. herceg u. 1. sz. 961

Irodai teendőkre, OTI bejelentésben jártas, s megbízható komoly munkaerőt azonnali belépésre felvesz keresztyén ker. részletdelmi vállalat. Fizetési igény megjelölésével, kézírással írt ajánlatot „Rendszerető" jeligére kérünk. 789

Takarékkályhelyek legegyszerűbbtől legdíszesebbig kaphatók. Megrendelésre készítek. — Kozma, Csapó 41. 1005

Tanulófiút fizetéssel felvesznek. Mézeskulács-üzem, Széchenyi-u. 81. 1002

Jó családból való 4 középiskolát végzett fiú látszerészetanulónak felvételtik. Ungár József, Széchenyi 1. 1004

Vendéglőben jártas férfi vagy nő azonnalra felvételtik. Simonyi-út 11. Vendéglő. 1000

Házimunkáért házaspárnak kis lakást adok. Busi-u. 21. 999

Férfi fodrászsegédet állandó munkára felvesz Szabó, Salétrom-u. 4. 992

Jóravaló fiú állandó munkára felvételtik. — Oláh Károly-u. 8. 1007

Tanulót fizetéssel felvesz Kolozsvári János vízvezetékszerelő, Csapó-u. 56. 997

Csapos, aki söntésben kiszolgál, bizonyítványaival felvételre jelentkezzen. Wesselényi-utca 3. Vendéglőben. 975

Napszámosnak két fiatalember kútfúráshoz reggel korán felvételtik. Nyil 117. 993

Házmestert keresek, középkorút, azonnali belépésre. Simonffy-utca 7. I. em. 991

Kifutófiút felvesz Kánitz Ernő és társa, Piac-utca 44. 987

Asztalosegéd felvételtik. Széchenyi-u. 6. Asztalosműhely. 983

Fiatal kifutófiút azonnalra felveszek. Csillag, Rákosi Jenő-u. 4. 170

Fodrászsegéd alkalmazást nyer Végh, Thaly Kálmán 4 alatt. 167

Egy jó családból való fiút vagy leányt tanulónak felveszek. Ilyés szűcs, Piac-u. 42. 163

Kenyérkihordót, kerékpározni tudót, felveszek. Nyil-u. 79. 168

Hölgyfodrászsegédet alkalmazok. Naky fodrász, Balázsár D.-u. 14. 172

Keresek cséplőgépgarnitúrához garanciatársat, garancia biztosítva van jó cséplési körzethez, sürgősen szakember. Böszörményi-út 29 994

Önállóan dolgozó kerékgyártó- és kovácssegédet keresek azonnalra magas fizetéssel. Balmazújváros, Nádudvar-u. 24. 964

ALKALMAZÁST nyer nő

Hölgyfodrász kisasszonyt alkalmazok. — Horgonyi, Szoboszlói-út 4. 452 7. 29

Hölgyfodrász kisasszonyt állandó munkára felveszek. Balogh Zoltán, Hajdúböszörmény, Fő-utca. 580

Masamód segédleány, önállóan dolgozó, — ugyanott tanulóleány felvételtik. „Hella", Csapó 22. 1010

Ápolónő — szerényigényű — egész napra, hosszabb időre felvételtik. Miklós-utca 33, Berliner főmérnökhöz. 1008

Gyors- és gépírásban jártas kisasszonyt felvesz Petrik Károly Debrecen, Ferenc József-út 25. Jelentkezés reggel 8—9 óráig. 965

Hölgyfodrászkisasszony felvételtik. Biró fodrász, Piac-u. 58. 162

Hölgyfodrász segédleányt állandó munkára felveszek. Balogh, Huszár Gál 1. 172

Jólelkű gyermekleányt azonnal felveszünk. — Nyomtató-u. 3. 989

Debrecen sz. kir. város bánki erdőhivatala csalánygyűjtésre, a szedési ár és napi 25 deka pótkenyér biztosítása mellett, asszonyokat és gyermekeket alkalmaz. Jelentkezés a helyszínen. 977

ALKALMAZÁST keres nő

Perzsa szőnyegszövő és varrólecány munkára ajánlkozik. Pálinkás Magda, Kölcsey Sámuel-u. 8. 974

Állami irodai munkát vállalok. Cím a kiadóban. 973

Mosást, vasalást és takarítást vállalok. Böszörményi Jánosné, Homok-utca 137. 972

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

Keresek folyó hó 15-ére szobainast vagy szobaleányt. Esetleg bejáró takarítónőt. Jelentkezni délelőtt 10—11 órák között lehet Ferenc József-út 2. sz. I. emelet. Szolgálati könyv és iratokat jelentkezők hozzák magukkal. 752

Reggeli takarítónőt felveszek. Dr Balla, Lorántffy 46. 996

Megbízható idősebb magános özvegy magános úrhoz, úrnőhöz, vagy kis családhoz háztartásba aug. 1-ére vidékre is ajánlkozik, „Jó bánásmód" jeligére. 986

Mindenes bejárónő felvételik. Meszena-u. 1. Fűszerüzlet. 981

Kiszolgálóleányt felvesz Böhm könyvüzlet, Kossuth 2. 979

Egy bejáróleány azonnal felvétetik. Étkezde, Rákóczi-u. 9. 161

AJÁNLAT

Finom gumikülönlegességek érkeztek a Földes illatszertárba. Kitűnő strandolajok, tökéletes arckozmetikumok, József kir. h.-u. 164

Orajavítás, ócska órát veszek, eladok. Schiffmann, Vendég-u. 7 Kisállomásnál. 1942 11. 3

Szappannak való zsírt szappanra becserél Pál János szappanosmester. Kölcsey 8. 585 10. 15

Cipőztasson, vizsgáltasson Kissel, Kígyó-u 5. Telefonhívó 19-77. MEGA-pucoló. 86 11. 15

Varrógép, kerékpár javítást jótállással vállalok, nívósra jövök. Vétel, cserére eladás. Csapó u. 101. 468 7. 29.

Csipkeharisnyákat, valódi klöpli-anyagokat 150—300 szélesben, — csipkeanyagokat. Rothermere-utca 36. Keresztépület. 466 7. 28

Sirkövek műköből és terméskőből gyümölcsösök részére mészsalak kapható a Debreceni Műkőgyár Rrt.-nál. Fürdő-utca 2. 1219 vv.

Szőrmebundát most olcsón kijavítja, átalakítja Kővári szőrösmester Püspöki palota. 1232 12 22

Cipőztasson Csala cipőző vállalattal. Lakásvizsgálatok felelősséggel. Rákóczi 9. Telefon 14-27. 517 10. 4

Egyenruhára anyag érkezett, civilre is alkalmas. Tegdes szabónál Kálvin-tér 19. 535

Varrógépet, kerékpárt s gramofont szakszerűen javít. Roboz és Hammer, Piac u. 8. 929 7. 12

Legolcsóbban fest, tisztít, Weisz, Arany János ucca 29. sz. 1941 vv

Grafológusnő minden egyén kézírásából biztos analizist nyújt. Széchenyi 43. 971

Figyelem! Elsőrendű diófa hálószobabútor és konyhaberendezés — Nyolika László asztalosnél, Lónyai-utca 3. 968

KERESLET

Fogaranyat, ezüstöt ékszert legmagasabb árban veszek Fränkl Piac-u. 73. 965 8 3

Ékszerkészítés, javítás, — fogaranyat, ékszert vesz Pallák Endre ékszerész Hatvan 2. 506 10. 5

Hársfavirágot, szépen szárítottat, legmagasabb napi árban vásárol gyógyszertár Péter fia 61. 499

Tört aranyat, ezüstöt, brilliánst magas árban veszek Takács Sándorné, Piac-u. 56. 605 10. 4

Fényképezőgépet Leica Contax és egyéb gyártmányokat veszek. Berzéki foto, Piac-u. 38 Udvarban. 444 10. 1

Hordót, használtat, vennék, Piros úr a 150 hektójával jelentkezzen, mert a jelzett utcát nem lehet találni. Hatvan-u. 61. Földszint 4. 165

ÉLELMISZER, ITAL

Aratásra finom jó borok özv. Nagy Pálné borpincéjében Szent Anna 36. 592

OKTATÁS

Dr Naményi Gyuláné Szentendrei Olga gyorsíró, gépíróiskolája, Balthyány-utca 1. (Eug. 6475.) Telefon 20-77. Államvizsgára előkészítés. Vasúti kedvezmény. 1889 8. 28

Kitüntetéssel érettségizett orvostanhallgató, perfekt újhéber, talmudban is jártas, órákat vagy nevelői állást vállal gyermekeknél, esetleg vidéken is. Széchenyi-u. 31. 4. ajtó. 1003

Elismert német tanerő középosztályú tanulókat német pótvizsgára jó eredménnyel előkészít, Ferenc József-út 56. Földszint. 1009

RÁDIÓ

Rádiót javíttasson, alakíttasson évtizedes gyakorlattal Szabó Lajos műszerésznél, Csapó 84. Telefon: 32-54. 1822 8. 14

SZALACSY RÁCZ IMRE

BARNA KENYÉR

— Regény —

(75).

A VÁLASZTÁS.

Nagy harc színtere volt a falu. Mindenki igyekezett érvényt szerezni a jognak, mert járt annak, aki adózó polgár. Szabó Ádám pártja féltette a hatalmat, hát érthető, hogy minden áron igyekezett megtartani. A főjegyző velük tartott és természetesen azok, akik egy húron pendültek velük. Titkon Miron Marci kísérletet tett arra, hogy átpártoljon az ígérkező új vezetőséghez, de rajta vesztett, mert italosan állított be az egyik reggel a hivatalba. — A jegyző menten rátámadt:

— Hallod-e, jobban tennéd, hogyha új állás után néznél!

— Én? — ámult a hallatlan sérelmen Miron Marci.

— Te!

— Akinek az apja is közpályán szolgáló úr volt!

— De az apád szentségit, akkor megbecsült magad!

— Miért nem becsülöm én meg magam? — ámult Miron Marci, mert hirtelen köd borult elötte mindenre.

— Mi közöd neked a Tamasi-féle párthoz, mi? Hogy jösz te ahhoz, hogy ellenünk dolgozz, mi?...

— Én? Kedves bátyám, hát hol élünk mi, az erdőben? Én tudnék hűtlen lenni az úri párthoz?

— Ha a doktor megcsinálja, hát rendben van, nem közülünk való, de te, akinek az apja, atyafisága mindig tudta, hogy mivel tartozik a közigazgatásnak, ott méltán csodálkozunk valahányan, hogy egy követ fujsz velük!...

— Fuj a nehézség — kezdett derengeni az irnokban a való tényállás — nem fúvok én senkivel semmi féle követ. Kell nekem a politika? Érdekes ember vagy főjegyző uram! Érdekes, felette érdekes. Mi közöm nekem a parasztokhoz? Az, hogy itt éltem le életem legszebb idejét, aztán pász! Édes egy cimborám, csak nem gondolod, hogy részem volna ebben az igen elsalakosodott suskusban! Én igen meg vagyok elégedve a „rezsimmel"...

— Remélem, hogy több panaszra nem lesz okom! — fordított hátat a főjegyző, de Miron Marci még délben is dörmögött magában, hogy honnan vették a gyanúnak még a neszét is, amikor neki az apja is régi közigazgatási ember volt, meg efféle!

A fiatalabb gazdák gyakran összedugták a fejüket és nyilvánvaló volt, hogy le akarnak számolni a régi vezetőséggel. A doktor járt elöl a korteskedésben, mire meg is jegyezte az idősebb tanító:

— Aztán ne csodálkozzék senki, ha a parasztnak kinyílt a szeme!...

— Eddig se jártak azok behunyt szemmel, tanító úr, csak maguk gondolták, hogy nem látnak — fogta fel a célzást a doktor.

— Kérem, én senkinek nem címeztem szavaimat — állott kidüllesztett mellett a tanító és közben ránézett a főjegyzőre, mintha azt akarta volna mondani: látod, így kell ezzel az ipsévei beszélni.

— Az urakkal nem lehet új, idöszerü kérdésekről tárgyalni!

— Ugy érti az úr — csak így: „úr" —, hogy mi nem vagyunk olyan képzettségűek? — horkant fel a tanító.

— Sőt, túl képzettek az urak, nem valók falura!

— Ez igaz, kétségkívül igaz. Harminc éve hangoztatom, hogy nem azért szereztem diplomát, hogy vad erkölcsü, hamis pénzt gyártó parasztok között egyem meg az életem! — nézett körben a tanító, mire egyetemi hallgató fia csendesen megszólalt:

— Apám, mi mégis csak innen ettük a kenyeret, ez a falu adott otthont!

— Lássa, doktor úr, ez a maga müve. Így beszél a gyerek az apával, így meri az apja elveit cáfolni a fiú, aki a tojásban sem volt, mikor én... Ej, hagyjuk, más világ ez, nem a mi világunk. Sokszor szeretnék elbújdosni valami ösrengetegbe, hogy embert se lássak!...

— Az bizonyos, hogy végzetesen elfordult a régi elvektől a mai „generáció", de ez csak afféle divat. Mit mondjak én — düllesztette a hasát a jegyző: — az én fiam tanár és azon járatja az eszét, hogy milyen úton, módon tudna minél több paraszti szót összefirkálni. Meséket mondat a vén Szurájjal éjszakánként, aztán Kelemen Rozit énekelteti, az meg ha kap egy decit, hát kikornyikálná a világból az embert. A mi idönkben, doktor úr, egy célunk volt: megszerezni azt az állást, családot alapítani, aztán élni magunknak!

— És semmi többet — szólott a tanító fia.

— És semmi többet, ha akarod tudni, semmi többet, azért a fizetésért, amit mi kapunk, igazán nem várhatnak többet tőlünk!...

— Uraim, az igazság az, hogy ma mindenki megváltó szeretne lenni — tárta ki két karját Miron Marci — holott a megváltók kora lejárt, népámítás, semmi más!

Mindezt úgy mondta, mintha valami megfellebbezhetetlen, cáfolhatatlan csodát jelentett volna ki.

— Mi nem tárgyalunk, mi cselekszünk! — szólalt meg Reszegi István, az ifjabb tanító, mire a jegyző gúnyosan jegyezte meg:

— Természetesen, te tüzoltó főparancsnok akarsz lenni, dalárdát akarsz vezetni, meg a fityfene tudja, hogy mi minden bolondságot, aztán most egy követ fujsz velük!...

(Folyt. köv.)

BÚTOR

Modern háló, ebédlő konyhaberendezés — kombinált szoba eladó. Kossuth 51. 1356 7. 11

Modern háló, konyhaberendezés hencser, rekamier fotel olcsón eladó. Hatvan 27. 1119 7. 15

Minek a fényes kirakat, mikor olcsóbban vásárolhat udvari bútorüzletemben. Piac 71. 918 9. 27

Használt bútorok eladók. Javítást is vállalok. Nagy asztalos, Piac 44. 990

TÜZELŐ ANYAGOK

Szigetelőpapír kiutalás nélkül, darabos mész. borsodi szén kapható Pencznél Széchenyi—Huszár sarok. 203 7. 16

AUTÓ MOTOR KERÉKPÁR

Engedélyezett Opel Kapi ány és Opel Olimpia eladó. Arany Bika porta. 571

ÁTADÓ ÜZLET VENDÉGLŐ

37 éve fennálló forgalmas jómenetelü fűszerüzlet berendezéssel, raktárral azonnal eladó, esetleg házzal is. Rakovszky-u. 21. 552

LAKÁSCSERE

Nyil-u. 63. egyszobás havi 31 pengős lakásomat elcserélném konyhással, hol a házigazda fürné gyermekeimet. 998

Száraz szoba, konyha, spájzból álló lakásomat elcserélném. Homok-u. 118. 967

BÚTOROZOTT SZOBA

Különbejáratú bútorozott szoba kiadó. Gyermekkocsi és egy pár 38-as színes cipő eladó. 963

Nagyerdőn bútorozott szoba ellátással is kiadó. Komlóssy-út 22. 350

ELVESZETT

4-én elveszett 5 darab liba, vágottfarkú, lyukas talpú. Megtaláló illő jutalmat kap. Szotyori-u. 30. 985

Retikül élelmiszerjegyekkel, iratokkal együtt elvesztettem. Megtaláló 10 pengő jutalmat kap, ha elhozza Szotyori-utca 2. szám alá. 984

Elveszett Kassai-úton tegnap délben 180 kg. kenyérutalvány, megtaláló vagy nyomravezető 10 P jutalmat kap. Mátyás király-utca 36. 982

Szombat éjjel 1 órakor a Bikától az állomásig elveszett női retikül megtalálója a benne lévő pénzt megtarthatja, sőt külön 20 pengő jutalmat kap, ha a fontos iratokkal együtt beszolgáltatja Böhm könyvkereskedésbe. — Kossuth-u 2. 980

Elveszett ezüst cigarettatárca, megtalálója 25 pengő jutalomban részesül. Dankó temetkezési vállalatnál. 1001

Veréb-dülőből, Nagy Péter tanyájáról 4-én egy 3 éves ordas koca elveszett, aki tud róla, kerülőnek jelentse. 978

Elveszett 3 kenyérjegy, 3 zsírjegy, vásárlási könyv és petrójegy. — Marozsán Gábor pincér, Szolyori-telep, Sándor-utca 4. 169

Elveszett vasárnap este villamosban fekete fürdőnadrág. Megtaláló jutalomban részesül — Rosnernél Piac-utca 75. 966

HASZNÁLT RUHA — CIPŐ

Használt női ruha, nyári kabát, női cipő eladó. Kandia-utca 7. 1-ső ajtó 199

Egy menyasszonyruha és egy fátyol eladó. — Honvéd-u. 46. 969

INGOSÁG ELADÁS

Nagyméretü száraz vályog közel a városhoz eladó. Honvédtemető-u. 6. 607 vv.

Fűszerberendezés eladó Megtekinthető Hatvan u 49. 525

Kétcsövü 12-es kakasos vadászfegyver, nagy ládák, aranyrámás nagy antik tükör, két kép eladó. Egymalom u. 9. 674

Varrógép, Pfaff gyártmányú eladó Deák Ferenc u. 9. I. balra. 793

Férfi használt kerékpár és fényképezőgép eladó Nyugoti-u. 14. 166

Eladó fehér gyermekágy matraccal. Nemzeti Bank földszint 2. Dériér. 970

GAZD. ESZKÖZÖK

Amerikai lógereblyét, kalapácsos darálót — 12-est — 10—12 lóerős motort keresek megvételre. Ajánlatokat a kiadó kérem leadni a pénztárnál. 1844 vv.

Egy jókarban levő stráfszekér eladó. Olajütő 80. 988

ELADÓ HÁZ

Eladó a Mester-utca 33. szám alatti ház. Cím a kiadóban. 596

Eladó a Szepességi-utca 8. szám alatti ház. Feltételek megtudhatók a kiadóhivatalban. 995

FÖLDBÉRLET

Nagyesered állomás mellett 60 hold szántóföld és kaszáló kiadó. 642

80 hold tanyás föld kiadó Konyár állomástól 5 kilométernyire. Timár-utca 16. 1006

ELADÓ ÁLLATOK

Négyhónapos szimultánozott mangalicák eladók. Honvédtemető u 6 79 vv

Szerkesztésért felelős: PÁLFI JÓZSEF
Kiadásért felelős: IFJ. SZIGETHY GYULA igazgató
Kiadja és nyomja a TISZÁNTÚLI KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Felelős nyomdavezető: SZIGETHY KÁROLY.